

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

KLASA: 041-01/24-10/1
URBROJ: 613-08-24-40
Koprivnica, 22. studenoga 2024.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Upravljanje županijskim i
lokalnim cestama
na području
Koprivničko-križevačke
županije**

SADRŽAJ

stranica

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA	5
Financiranje županijskih i lokalnih cesta	7
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama	8
Informiranje javnosti	12
UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE	13
Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	14
Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	19
Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	29
Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	51
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE	54
OČITOVANJE ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE	58
Prilog 1 Podaci o jediničnim cijenama radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije, po pojedinim poslovima redovitog održavanja, ugovorenim okvirnim sporazumom i godišnjim ugovorima o izvođenju radova redovitog održavanja, koji su bili na snazi od 1. siječnja 2022. do konca 2023.	59

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA
NA PODRUČJU KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Koprivničko-križevačke županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 29. siječnja do 22. studenoga 2024.

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti su aktivnosti u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na području Koprivničko-križevačke županije u 2022. i 2023. Pod upravljanjem županijskim i lokalnim cestama u ovoj reviziji smatraju se poslovi evidentiranja, planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugi poslovi upravljanja županijskim i lokalnim cestama, u skladu s propisima i unutarnjim aktima subjekta revizije, poslovi financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama te poslovi nadzora pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Subjekt revizije je Županijska uprava za ceste Koprivničko-križevačke županije (dalje u tekstu: Uprava za ceste), kao ustanova za upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području Koprivničko-križevačke županije (dalje u tekstu: Županija).

Osnovni cilj revizije je ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije.

Posebni ciljevi revizije su:

- ocijeniti cjelovitost podataka o županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti svrsishodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti učinkovitost planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora te informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije analizirana je pravna regulativa i unutarnji akti subjekta revizije, objave u medijima te drugi dostupni podaci.

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi i drugi dostupni materijali u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- analizirani su podaci iz planskih dokumenata Uprave za ceste i njihovo ostvarenje
- obavljen je uvid u službene baze podataka Uprave za ceste
- obavljeni su razgovori s odgovornim osobama u Upravi za ceste i pribavljena obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- na temelju odabranog uzorka provjerena je dokumentacija Uprave za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Uprave za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: evidencije o županijskim i lokalnim cestama, financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama, planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje te nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

– Je li upravljanje županijskim i lokalnim cestama učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Jesu li ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama te sadrže li evidencije cjelovite podatke?
- Financira li se upravljanje županijskim i lokalnim cestama u skladu s propisima?
- Planira li se i provodi građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta na propisani način?
- Provodi li se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na propisani način te provodi li se informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> ○ ustrojena je te se kontinuirano vodi, ažurira i održava baza podataka o županijskim i lokalnim cestama ○ podaci iz baze podataka o županijskim i lokalnim cestama prenose se Hrvatskim cestama d.o.o. ○ unos podataka o županijskim i lokalnim cestama u jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama obavlja ovlašteni djelatnik čije je ovlaštenje određeno jedinstvenim identifikacijskim brojem i lozinkom za prijavljivanje u jedinstvenu bazu ○ županijske i lokalne ceste evidentiraju se u katastru i upisuju u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske uz upis Uprave za ceste kao osobe koja njima upravlja ○ vodi se analitička knjigovodstvena evidencija županijskih i lokalnih cesta ○ obavljen je godišnji popis imovine i obveza koncem 2023. kojim su obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom ○ podaci o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji usklađeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
2.	Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> o doneseni su godišnji financijski planovi u skladu s propisima o proračunu o vodi se evidencija o ostvarenim prihodima za financiranje županijskih i lokalnih cesta po izvorima sredstava za financiranje o za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvaruju se sredstva iz propisanih izvora financiranja o vodi se evidencija o rashodima za upravljanje županijskim i lokalnim cestama po namjenama (građenje i rekonstrukcija, redovito i izvanredno održavanje cesta i druge namjene) o ostvareni prihodi koriste se namjenski za pokriće rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama
3.	Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	<ul style="list-style-type: none"> o doneseni su godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta radi ostvarivanja programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta o planiranje održavanja županijskih i lokalnih cesta obavlja se na temelju kriterija i prioriteta utvrđenih programima građenja o izvođenje radova građenja i rekonstrukcije te održavanja županijskih i lokalnih cesta ustupano je pravnim ili fizičkim osobama registriranim, specijaliziranim i opremljenim za te poslove o obavljanje usluga stručnog nadzora radova na građenju i održavanju županijskih i lokalnih cesta ustupano je osobama ovlaštenim za njihovo obavljanje o doneseni su operativni programi održavanja županijskih i lokalnih cesta o operativnim programima održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni su vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg, tehnološki postupak i rok izvršenja te drugi uvjeti bitni za njihovo izvođenje o radovi održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni godišnjim planom izvedeni su u skladu s operativnim programima održavanja i projektima izrađenima za provedbu održavanja o doneseni su izvedbeni programi zimske službe s propisanim elementima o obavlja se nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda i putem ophodarske službe o osigurano je obavljanje redovitih sezonskih pregleda županijskih i lokalnih cesta dva puta godišnje, nakon zimskog razdoblja i u jesen, radi provjere stanja cesta i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja o sastavljeni su izvještaji o redovitim sezonskim pregledima županijskih i lokalnih cesta s podacima o stanju pregledanog dijela ceste i prijedlogom radova koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste o doneseni su godišnji planovi ophodnje za obavljanje ophodarske službe o organizirano je zaprimanje zapisa s podacima o izvršenom pregledu i obavljenim radovima ophodarske službe na županijskim i lokalnim cestama o osigurano je obavljanje izvanrednih pregleda županijskih i lokalnih cesta, u propisanim slučajevima, o čemu su sastavljena izvješća s prijedlogom potrebnih mjera o sastavljena su izvješća o obavljenim izvanrednim pregledima cesta, u propisanim slučajevima, te su dostavljena inspekciji cesta i nadležnom ministarstvu o mjeri se učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i operativne razine upravljanja, u cilju poboljšanja ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta i stvaranja preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa
4.	Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	<ul style="list-style-type: none"> o godišnji izvještaji o radu Uprave za ceste doneseni su u skladu s Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave o godišnji izvještaji o radu dostavljeni su županijskoj skupštini o godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta doneseni su uz suglasnost nadležnog ministarstva o Uprava za ceste je postupala po rješenjima inspekcije za ceste donesenima nakon obavljenih inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama o osigurano je informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama putem mrežne stranice Uprave za ceste

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim**, ako su ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama s cjelovitim podacima, ako se financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama obavlja u skladu s propisima, ako se planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta provodi na propisani način, ako se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama obavlja na propisani način te se informira javnost o upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

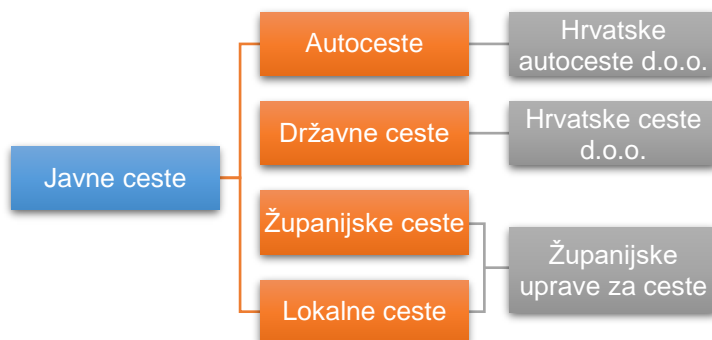
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđene određene slabosti i propusti koji ne utječu bitno na učinke upravljanja.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajna poboljšanja.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajnija poboljšanja kako bi se upravljanje županijskim i lokalnim cestama provodilo u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti.

PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA

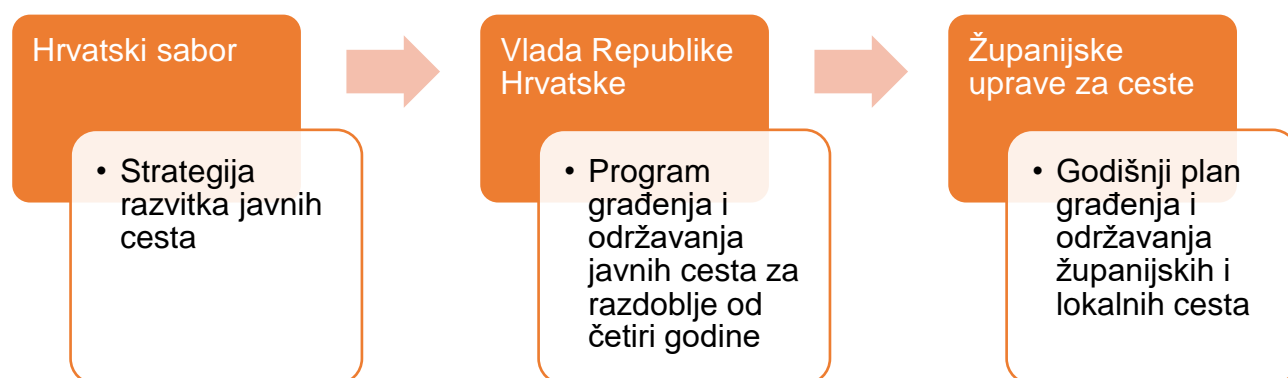
Prema odredbama Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22 – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 4/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 133/23), javne ceste su ceste koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim Zakonom o cestama i drugim propisima, a razvrstavaju se u autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, ovisno o njihovom društvenom, prometnom i gospodarskom značenju. Na temelju Uredbe o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta (Narodne novine 34/12), koju je donijela Vlada Republike Hrvatske, javne ceste se razvrstavaju odlukom o razvrstavanju javnih cesta koju donosi ministar pomorstva, prometa i infrastrukture. Tijekom 2023. donesena je Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 59/23, 64/23, 71/23 i 97/23), prema kojoj je u javne ceste razvrstano 26 720,63 km cesta, od čega se 1 487,20 km odnosi na autoceste, 7 402,82 km na državne ceste, 9 378,23 km na županijske ceste, a 8 452,38 km na lokalne ceste. Autocestama i državnim cestama upravljaju trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, a županijskim i lokalnim cestama županijske uprave za ceste.

Prema odredbama Zakona o cestama, javne ceste su javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske i ne mogu se otuđiti iz njezinog vlasništva. Upisuju se u zemljišne knjige na temelju pravomoćne uporabne dozvole kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom. Pravo služnosti, pravo građenja i koncesija na javnoj cesti te korištenje cestovnog zemljišta također se upisuju u zemljišne knjige, u skladu s propisima kojima se uređuju zemljišne knjige.

Hrvatske ceste d.o.o. vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama za operativne potrebe osiguranja tehničko-tehnološkog jedinstva mreže javnih cesta. Hrvatske autoceste d.o.o., županijske uprave za ceste i koncesionari javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama kojima upravljaju prenositi Hrvatskim cestama d.o.o. za potrebe vođenja jedinstvene baze podataka o javnim cestama.

Prema odredbama Zakona o cestama, Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donosi strategiju kojom se utvrđuju ciljevi i plan razvitka javnih cesta u Republici Hrvatskoj. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od četiri godine donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo), sukladno strategiji. Program građenja i održavanja javnih cesta ostvaruje se godišnjim planom građenja i održavanja autocesta, godišnjim planom građenja i održavanja državnih cesta te godišnjim planom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta. Godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta donose županijske uprave za ceste uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

U kolovozu 2017. donesena je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030., a u svibnju 2017. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. (Narodne novine 47/17). Cilj provedbe navedenog programa je poboljšanje ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta, stvaranje preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa, povećanje razine uslужnosti cestovne mreže i protočnosti prometa te razvoj i integracija inteligentnih prometnih sustava. Programom je predviđen nastavak suradnje Hrvatskih cesta d.o.o. i županijskih uprava za ceste u cilju implementacije standarda održavanja primjenjivih na čitavom području Republike Hrvatske. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje nakon 2020. nije donesen.

Financiranje županijskih i lokalnih cesta

Odredbom članka 86. Zakona o cestama propisani su izvori sredstava za financiranje javnih cesta. Županijske i lokalne ceste financiraju se iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisničke naknade, naknade za korištenje cestovnog zemljišta, naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti te iz državnog proračuna i ostalih izvora.

Određivanje visine godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti u nadležnosti je Ministarstva.

Za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća se isključivo naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti. Visinu naknade propisuje Vlada Republike Hrvatske Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (Narodne novine 87/14). Za korištenje javnih cesta vozilima namijenjenima isključivo za prijevoz tereta, čija ukupna masa prelazi 3,5 tone, može se naplaćivati korisnička naknada, a njezino uvođenje, visinu i namjenu također odlukom propisuje Vlada Republike Hrvatske. Odluka o uvođenju, visini i namjeni korisničke naknade do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesena.

Godišnja naknada za uporabu javnih cesta plaća se pri registraciji motornih i priklučnih vozila. Bez uplate godišnje naknade ne može se obaviti registracija vozila ili ovjeriti produženje valjanosti prometne dozvole. Prema odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine 67/08, 48/10 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 74/11, 80/13, 158/13 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22 i 133/23), registraciju vozila i produženje valjanosti prometne dozvole obavljaju policijske uprave odnosno policijske postaje ili stanice za tehnički pregled vozila. Visina godišnje naknade koju plaćaju vlasnici vozila propisana je Pravilnikom o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priklučnih vozila (Narodne novine 96/15 i 98/15). Prema navedenom Pravilniku, godišnja naknada se plaća u stanicama za tehnički pregled vozila ili se uplaćuje izravno na račun uprave za ceste odnosno u proračun Grada Zagreba. Način naplate, postupak uplate sredstava na račun uprava za ceste te raspored naplaćenih sredstava, propisani su Pravilnikom o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priklučnih vozila (Narodne novine 130/12).

Mjerila za izračun i uvjeti naplate naknade za izvanredni prijevoz propisani su odredbama Pravilnika o izvanrednom prijevozu (Narodne novine 92/18, 45/20 i 47/23), a visina i uvjeti naplate naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti (Narodne novine 78/14 i 43/20).

Prema odredbama članka 49. Zakona o cestama, pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije gospodarske djelatnosti dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste teškim ili srednje teškim vozilima, čija ukupna masa prelazi 7,5 tona, dužne su platiti naknadu za prekomjernu uporabu javne ceste. Gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste propisuje nadležni ministar, a rješenje o prekomjernoj uporabi javne ceste izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom.

Provedbeni propis kojim bi se propisale gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste, kao i mjerila za izračun naknade za prekomjernu uporabu javne ceste do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesen te županijske uprave za ceste nisu izdavale rješenja o prekomjernoj uporabi županijskih i lokalnih cesta i nisu naplaćivale navedenu naknadu.

Vrijednosno značajni prihodi županijskih uprava za ceste su potpore iz državnog proračuna koje im nadležni ministar raspoređuje svojim odlukama. Sredstva za 2022., u ukupnom iznosu od 13.272.280,84 eura, i 2023., u ukupnom iznosu od 14.035.396,00 eura, raspoređena su Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2022. godini, koja je donesena 1. prosinca 2022., i Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2023. godini, koja je donesena 21. studenoga 2023.

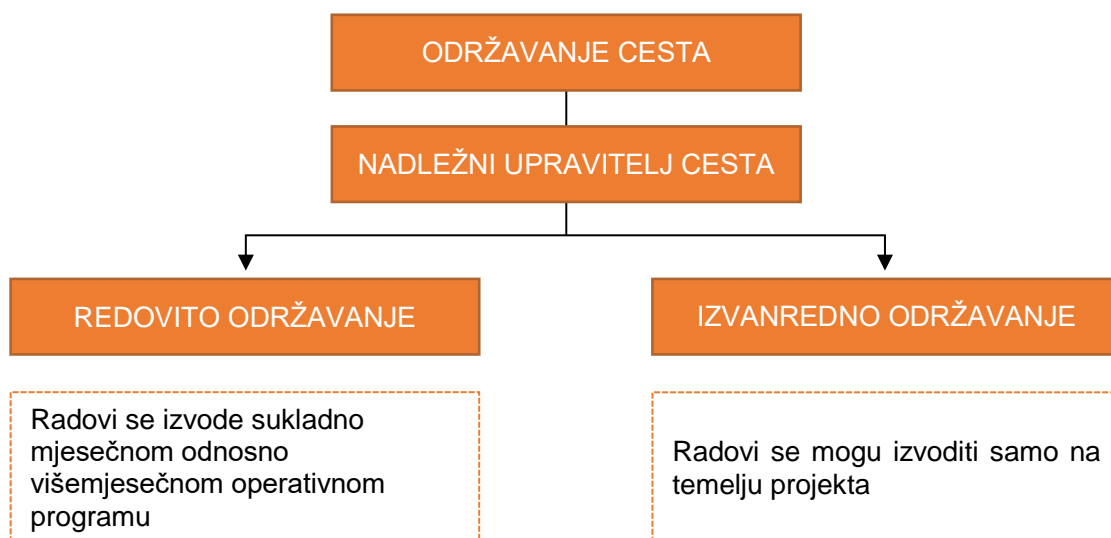
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama

Županijske ceste su javne ceste koje povezuju sjedišta županija s gradskim i općinskim sjedištima, sjedišta gradova i općina međusobno te gradove ili gradske dijelove s državnim cestama, dok su lokalne ceste javne ceste koje povezuju sjedišta gradova i općina s naseljima s više od 50 stanovnika unutar gradova ili općina, gradske četvrti sa županijskim cestama te susjedne gradske četvrti međusobno. Županijske uprave za ceste su ustanove za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta. Osnivači županijskih uprava za ceste su županije, a početak rada propisan je odredbama Uredbe o početku rada županijskih uprava za ceste i društava kapitala iz Zakona o javnim cestama (Narodne novine 112/97), prema kojima su županijske uprave za ceste započele s radom 1. siječnja 1998.

Prema odredbama Zakona o cestama, županijske uprave za ceste obavljaju poslove građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta (županijske uprave za ceste izravno ne izvode radove građenja, rekonstrukcije i održavanja cesta, nego ih ustupaju pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj, specijaliziranoj i opremljenoj za njihovo izvođenje), pripreme izrade stručnih podloga za četverogodišnje programe građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, rješavanja imovinskopravnih odnosa potrebnih za građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta, financiranja građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta, praćenja prometnog opterećenja i prometnih tokova na županijskim i lokalnim cestama i druge poslove iz svog djelokruga.

Poslovi građenja i rekonstrukcije javnih cesta obuhvaćaju pripremu, izradu i ustupanje izrade potrebnih studija te njihovu stručnu ocjenu; pokretanje postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš; pokretanje postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu; ustupanje usluga projektiranja s istražnim radovima; ustupanje usluga projektiranja opreme, pratećih objekata i prometne signalizacije; ishođenje lokacijskih, građevinskih i uporabnih dozvola, odnosno drugih akata na temelju kojih je dopušteno građenje i uporaba građevine po posebnom propisu; ustupanje radova izmještanja komunalne i druge infrastrukture; ustupanje geodetskih radova; ustupanje radova građenja i rekonstrukcije; ustupanje usluga stručnog nadzora građenja; organizaciju tehničkog pregleda i primopredaju javne ceste te dijelova javne ceste i objekata na korištenje i održavanje; investitorski nadzor nad provođenjem projekata i ustupanje revizije projekata u odnosu na osnovne uvjete kojima javna cesta mora udovoljiti u pogledu sigurnosti prometa.

Županijske uprave za ceste i drugi upravitelji javnih cesta obvezni su osigurati održavanje cesta tako da se prilikom održavanja omogući siguran promet na cestama, očuvaju temeljna svojstva i poboljšaju prometne, tehničke i sigurnosne značajke cesta, da se ceste zaštite od štetnog utjecaja cestovnog prometa te očuva njihov okoliš i uredan izgled. Poslovi održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta su planiranje održavanja i mjera zaštite javnih cesta i prometa na njima, redovito i izvanredno održavanje, ustupanje radova održavanja, stručni nadzor i kontrola kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, ustupanje usluga stručnog nadzora i kontrole kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari s javne ceste i ophodnja. Popis poslova redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta, opseg pojedinih radova i rokovi izvođenja tih radova propisani su odredbama Pravilnika o održavanju cesta (Narodne novine 90/14 i 3/21).

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, upravitelj ceste operativnim programom održavanja cesta utvrđuje vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg i tehnološki postupak, rok za izvršenje tih radova i druge uvjete bitne za njihovo izvođenje. Razine prednosti u održavanju cesta, određuju se na temelju njihovog značaja, namjene, prometne funkcije odnosno obujma te vrste i strukture prometa. Upravitelj cesta u obvezi je osigurati da se radovi održavanja cesta utvrđeni godišnjim planom izvode temeljem mjesečnog odnosno višemjesečnog operativnog programa koji uz njegovo prihvaćanje može izraditi izvođač radova na održavanju cesta.

Redovito održavanje cesta čini skup poslova odnosno radova i radnji te mjera koje se provode tijekom cijele godine sukladno mjesečnom odnosno višemjesečnom operativnom programu. Pod redovitim održavanjem cesta podrazumijevaju se poslovi nadzora i pregleda cesta i cestovnih objekata, redovitog održavanja prometnih površina, bankina, pokosa, sustava odvodnje, prometne signalizacije i opreme, vegetacije i cestovnih objekata, naprava i uređaja, osiguranja preglednosti i čišćenja ceste te interventni radovi i zimska služba.

Izvanredno održavanje obuhvaća zahtjevnije i opsežnije radove održavanja cesta u cilju dugotrajnijeg uređenja i poboljšanja pojedinih dijelova ceste bez izmjene njezinih tehničkih elemenata, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa. Radovi izvanrednog održavanja izvode se povremeno, njihov opseg vezan je za stupanj dotrajlosti ili oštećenja ceste, a mogu se izvoditi samo na temelju projekta za provedbu izvanrednog održavanja. Izvanredno održavanje cesta obuhvaća obnavljanje i zamjenu kolničkog zastora, ojačanje kolnika i mjestimične popravke kolničke konstrukcije u svrhu obnove i povećanja nosivosti ceste i kvalitete vožnje, poboljšanje sustava odvodnje ceste, zamjenu i ugrađivanje nove i poboljšanje vertikalne prometne signalizacije i opreme ceste, saniranje odrona, zaštitu ceste od podlokavanja, pojedinačne korekcije geometrijskih elemenata ceste radi poboljšanja sigurnosti prometa, poboljšanje uvjeta prometa uređenjem stajališta, odmorišta, pješačkih staza, obnovu i postavu instalacija, opreme i uređaja ceste te druge propisane radove. Izvanredno održavanje cestovnih objekata obuhvaća zamjenu kolnika i hidroizolacije, popravak ili zamjenu rasponske konstrukcije, stupova, upornjaka, sustava za odvodnju, ležajeva i prijelaznih naprava, zaštitu stupova i upornjaka od podlokavanja, cjelovitu antikorozivnu zaštitu, sanaciju i zaštitu betonskih površina, sanaciju i obnovu zidova te druge propisane radove.

– Zimska služba

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, zimska služba je uobičajeni izraz za mjere i aktivnosti koje se provode u zimskom razdoblju, koje u pravilu traje od 15. studenoga tekuće do 15. travnja sljedeće godine, i kojima prethodi donošenje posebnog izvedbenog programa u cilju osiguravanja odvijanja cestovnog prometa uz najveću moguću sigurnost i prihvatljive troškove. Izvedbeni program zimske službe za županijske i lokalne ceste donose županijske uprave za ceste, na prijedlog pravne ili fizičke osobe kojoj je ustupljeno izvođenje radova redovitog održavanja cesta. Izvedbenim programom zimske službe utvrđuju se organizacijska shema ustroja, nadležnosti i odgovornosti izvođača zimske službe; raspored mjesta stalne pripravnosti; karta cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe; raspored mehanizacije, opreme, materijala za posipanje cesta i radne snage potrebne za izvođenje planiranih radova; raspored dežurstva, obvezne prisutnosti, stupnjevi pripravnosti i raspored radnih skupina; nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega; mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima te način prikupljanja podataka i shema obavješćavanja o stanju i prohodnosti cesta.

Pripremni radovi zimske službe izvode se prije početka zimskoga razdoblja u cilju omogućavanja njezinog učinkovitog djelovanja, a obuhvaćaju pripremu cesta i njihovog neposrednog okoliša (postavljanje dopunske prometne signalizacije na opasnim mjestima, snježnih kolaca i naprava, provođenje mjera za zaštitu od snježnih zapuha i slično), mehanizacije, prometne signalizacije, opreme i posipnog materijala te osposobljavanje i stručno usavršavanje radnika koji sudjeluju u obavljanju zimske službe. Održavanje prohodnosti pojedinih cesta u zimskom razdoblju određuje se prema razini prednosti koja je utvrđena godišnjim planom, ovisno o vrsti ceste, gustoći i strukturi prometa, zemljišno-klimatskim uvjetima i lokalnim potrebama. Razvrstavanje županijskih i lokalnih cesta prema razini prednosti određuju županijske uprave za ceste na način da osiguraju i usklade prohodnost cjelokupne mreže županijskih i lokalnih cesta. Osiguranje prohodnosti županijskih i lokalnih cesta podrazumijeva da visina snijega na kolniku ne prelazi 15 cm i da je promet omogućen vozilima sa zimskom opremom. Iznimno, zimska služba nije dužna osigurati prohodnost ceste u uvjetima vrlo intenzivnog snježenja uz olujni vjetar i velikih snježnih zapuha ili lavina, kao i kod iznenadno nastale poledice na većem području, npr. zbog ledene kiše, koju nije moguće otkloniti raspoloživim sredstvima.

– Nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju županijske uprave za ceste, putem redovitih i izvanrednih pregleda cesta i cestovnih objekata, i izvođač radova redovitog održavanja cesta, putem ophodarske službe. Županijske uprave za ceste dužne su voditi evidenciju o obavljenim pregledima cesta i sve prikupljene podatke pohraniti na propisani način. O obavljenom pregledu ceste, službena osoba županijske uprave za ceste ili izvođača radova redovitog održavanja ceste, sastavlja zapisnik koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima. Zapisniku o obavljenom pregledu ceste, prilažu se i prikupljeni dokazi (slike, skice, izjave i slično). Prikupljeni podaci o stanju ceste čine temeljnu podlogu za planiranje potrebnih zahvata na održavanju cesta.

Redoviti pregledi županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju se prema rasporedu utvrđenom na temelju mjesečnog odnosno višemjesečnog operativnog programa održavanja cesta, obvezan im je nazočiti predstavnik izvođača radova redovitog održavanja, a dijele se na sezonske preglede cesta te na godišnje i glavne preglede cestovnih objekata svijetlog raspona 5 m i više. Sezonski pregledi cesta obavljaju se dva puta godišnje, u pravilu nakon zimskog razdoblja (ožujak – svibanj) i u jesen (rujan – studeni), radi provjere stanja i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja cesta. Čelični i drveni cestovni objekti pregledavaju se najmanje jednom godišnje, a ostali najmanje jednom svake dvije godine, pri čemu je potrebno pregledati sve dostupne dijelove objekta te, ovisno o nalazu ili zbog prethodnog zahtjeva inspekcije za ceste, obaviti i specijalistička mjerenja i ispitivanja. Glavni pregledi cestovnih objekata obavljaju se najmanje jednom u šest godina, pri čemu se pregledavaju svi dijelovi objekta i provode potrebna specijalistička mjerenja i ispitivanja. O redovitom pregledu cesta službena osoba sastavlja izvještaj koji mora sadržavati podatke o stanju pregledanog dijela ceste odnosno objekta i prijedlog o radovima koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste.

Izvanredni pregledi županijskih i lokalnih cesta obavljaju se nakon nastanka događaja kao što su prirodne katastrofe, teže prometne nesreće, požari, eksplozije, klizanje terena i drugi izvanredni događaji koji imaju negativan utjecaj na ceste; pri određivanju sposobnosti ceste za preuzimanje prekomjernih ili izvanrednih opterećenja; prije isteka garancijskog roka nakon izgradnje ili rekonstrukcije te na zahtjev inspekcije za ceste. Županijske uprave za ceste određuju sadržaj i opseg izvanrednog pregleda ceste i imenuju Povjerenstvo za obavljanje pregleda. Povjerenstvo sastavlja izvješće o izvanrednom pregledu, s prijedlogom potrebnih mjera, koje je u roku od sedam dana dužno dostaviti inspekciji cesta i Ministarstvu.

Ophodarska služba je dužna nadzirati sva događanja koja utječu na županijsku ili lokalnu cestu i promet na njoj, vizualno pregledavati stanje svih njezinih sastavnih dijelova te obaviti manje radove održavanja i provoditi potrebne mjere i radnje za zaštitu ceste, koje je u mogućnosti obaviti s propisanom opremom i raspoloživim sredstvima. Dužna je najmanje jednom mjesečno pregledati cestovne objekte, prvenstveno elemente i one dijelove koji se odnose na stabilnost, funkcionalnost, trajnost i sigurnost odvijanja prometa. Podatke o izvršenom pregledu i obavljenim radovima, ophodarska služba obvezna je zapisati i na propisani način pohraniti te dostaviti županijskoj upravi za ceste. Poslovi ophodnje na cesti, uvjeti za uspostavu ophodnje, potrebno osoblje i oprema, provođenje mjera za zaštitu cesta i prometa te radovi, radnje i druge aktivnosti koje obavlja ophodar propisani su odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta (Narodne novine 75/14 i 7/21). Prema odredbama navedenog Pravilnika, sve informacije o stanju i prohodnosti javne ceste kao i svi događaji uočeni na ophodarskoj dionici unose se u ophodarski dnevnik koji se vodi posebno za svaku ophodarsku dionicu.

Sastoji se od korica i niza pojedinačnih, uvezanih i numeriranih listova koji trebaju sadržavati naziv nadležnog upravitelja ceste, broj i opis ceste, nazive krajnjih točaka ophodarske dionice, ukupnu duljinu ophodarske dionice, ime i prezime ophodara, registarske oznake ophodarskog vozila, datum, sat početka i završetka ophodnje, opis utvrđenog stanja i prohodnosti ophodarske dionice, opis uočenih aktivnosti na ophodarskoj dionici, popis obavljenih radova redovitog održavanja, ime i prezime osobe i sat predaje obavijesti dežurnoj osobi u mjestu stalnog dežurstva te rubriku za upis ostalih zapažanja s prijedlogom mjera. U ophodarski dnevnik se unose i osnovni podaci o prometnim nesrećama koje su se dogodile u vrijeme ophodnje.

Prema odredbama Zakona o cestama, Ministarstvo obavlja inspekcijski nadzor nad javnim cestama putem inspekcije za ceste. Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektor za ceste nadzire radove redovitog i izvanrednog održavanja cesta, pregledava dokumentaciju za te radove i određuje mjere za otklanjanje nepravilnosti koje bi mogle prouzročiti pogoršanje stanja ceste ili ugroziti sigurnost prometa te provodi druge propisane mjere i radnje, o čemu donosi rješenje koje se dostavlja na provedbu upravitelju javne ceste.

Informiranje javnosti

U skladu s odredbama Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19 i 151/22), županijske uprave za ceste, kao ustanove osnovane za trajno obavljanje djelatnosti od javnog interesa sukladno istom Zakonu, dužne su pravodobno i istinito informirati javnost o obavljanju djelatnosti za koju su osnovane. Jedan od načina informiranja su objave putem mrežnih stranica, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). Prema odredbama navedenog Zakona, tijela javne vlasti obvezna su na mrežnim stranicama na lako pretraživ način objavljivati zakone i ostale propise koji se odnose na njihovo područje rada, opće akte i odluke koje donose, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti, informacije o javnim uslugama koje tijelo javne vlasti pruža, podatke o izvoru financiranja, proračun, financijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podatke i izvješća o izvršenju proračuna, financijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta, informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa, informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciju potrebnu za nadmetanje, informacije o izvršavanju ugovora i druge informacije za koje postoji obveza objavljivanja sukladno zakonu kojim se uređuje javna nabava, obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentaciju potrebnu za sudjelovanje u natječajnom postupku te obavijest o ishodu natječajnog postupka, informacije o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt, zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika, obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija na vidljivu mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznica na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, odgovore na najčešće postavljena pitanja, o načinu podnošenja upita građana i medija, kao i ostale informacije (vijesti, priopćenja za javnost, podaci o aktivnostima), u svrhu informiranja javnosti o svom radu i izvršavanju obveza i ostvarivanju prava građana. Županijske uprave za ceste su navedene u popisu tijela javne vlasti objavljenom na mrežnim stranicama Vlade Republike Hrvatske te su obvezne objavljivati propisane dokumente i informacije na svojim mrežnim stranicama.

UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Uprava za ceste osnovana je Odlukom Županijske skupštine iz ožujka 1997. Obavlja djelatnost upravljanja, građenja, rekonstruiranja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije. Tijela Uprave za ceste su Upravno vijeće i ravnatelj. Upravom za ceste upravlja Upravno vijeće, koje se sastoji od predsjednika i četiri člana, od kojih su predsjednik i tri člana predstavnici osnivača, a jedan član predstavnik radnika. Upravno vijeće, između ostalog, donosi Statut i druge unutarnje akte, predlaže Županijskoj skupštini kandidata za imenovanje ravnatelja, zaključuje ugovor o radu s ravnateljem, donosi godišnje programe i planove rada i razvoja, nadzire izvršavanje usvojenih programa i planova, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu, daje Županiji i ravnatelju prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima iz djelatnosti Uprave. Članovi Upravnog vijeća primaju naknadu čija je visina utvrđena Poslovníkom o radu Upravnog vijeća od ožujka 2021., prema kojem se naknada za nazočnost i rad na sjednicama određuje prema važećim propisima u visini pune dnevnice, ako isplata pojedinim članovima nije u suprotnosti s drugim zakonima, a naknada putnih troškova za dolazak na sjednicu isplaćuje se u skladu sa zakonski određenom naknadom po kilometru dolaska i odlaska. Član Upravnog vijeća iz redova zaposlenika nema pravo na navedenu naknadu. Naknada se isplaćuje po održanoj sjednici Upravnog vijeća u netoiznosu od 22,56 eura te putni troškovi.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje Uprave za ceste, a imenuje ga i razrješava Županijska skupština na prijedlog Upravnog vijeća.

Upravno vijeće je u srpnju 2020. donijelo Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta prema kojem Uprava za ceste ima sljedeći unutarnji ustroj: Ravnatelj; Služba financijskih, pravnih i tehničkih poslova; Organizacijska jedinica za poslove održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta te Organizacijska jedinica za građenje županijskih i lokalnih cesta. Uprava za ceste je koncem 2023. imala sedam zaposlenika.

U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2024.) prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 59/23) i Odluci o izmjeni i dopuni Odluke o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 71/23) iz lipnja 2023. na području Županije razvrstano je 170 cesta u ukupnoj dužini od 824,246 km. Odnose se na 50 županijskih cesta ukupne duljine 367,239 km, od čega je 366,871 km asfaltirano, a 0,368 km još nije izgrađeno i 120 lokalnih cesta ukupne duljine 457,007 km, od čega je 416,678 km cesta asfaltirano i 40,329 km je makadam.

Prema obrazloženju Uprave za ceste, županijska neizgrađena cesta duljine 0,368 km nije evidentirana u Popisu županijskih cesta koju vodi Uprava za ceste jer nije odrađena parcelacija niti je projektirana te još nije izgrađena.

Na ceste koje su razvrstane i na području susjednih županija (međužupanijske ceste) odnosi se 14 županijskih i 16 lokalnih cesta. Uprava za ceste upravlja županijskim i lokalnim cestama razvrstanim na području Županije i dijelovima međužupanijskih cesta do granice Županije.

Evidencije o županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama članka 32. Zakona o cestama, upravitelji javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama prenositi Hrvatskim cestama d.o.o., koje vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama. Sadržaj, ustroj i način vođenja baze podataka o javnim cestama i objektima na njima utvrđen je Pravilnikom o sadržaju, ustroju i načinu vođenja baze podataka o javnim cestama i objektima na njima (Narodne novine 56/15).

Prema odredbama navedenog Pravilnika, baza podataka o javnim cestama je skup međusobno povezanih podataka, koji interakcijom omogućavaju pregled stanja javnih cesta i objekata na njima, sastavnih elemenata i prometa koji se po njima odvija, a koji se na odgovarajući način i pod određenim uvjetima koriste za potrebe upravljanja, građenja, održavanja, zaštite javnih cesta i prometa na njima te za potrebe službenih statistika, državnih upravnih tijela, međunarodnih organizacija i drugih pravnih i fizičkih osoba.

Bazu podataka o javnim cestama čine Prostorna baza podataka, koja sadrži georeferencirane vektorske podatke o osima javnih cesta, jedinstveni adresni sustav javnih cesta i druge tematske GIS slojeve neophodne za prostorno analiziranje i prikazivanje, i Alfanaumerička baza podataka, koja sadrži opisne, broјčane i grafičke tehničke podatke o cestama i objektima na njima. Prostorna baza podataka je temelj cjelokupne baze podataka o javnim cestama, gdje se na georeferencirane vektorske prostorne podatke o osima cesta vežu alfanumerički podaci o cestama, koristeći GIS tehnologiju i primjenjujući pravila i tehničke specifikacije jedinstvenog adresnog sustava, te se na taj način mogu prostorno locirati. Alfanaumeričku bazu podataka čine propisani obvezni i preporučljivi tehnički podaci za pojedine skupine javnih cesta.

Obvezni tehnički podaci moraju se redovito prikupljati i unositi u bazu, dok se preporučljivi tehnički podaci mogu prikupljati redovito ili samo za pojedine analize stanja cesta i objekata na njima, ovisno o potrebama. Hrvatske ceste d.o.o. nadležne su za prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje podataka Prostorne baze podataka, a županijske uprave za ceste za prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje tehničkih podataka Alfanaumeričke baze podataka za županijske i lokalne ceste kojima upravljaju. Hrvatske ceste d.o.o. osiguravaju tehničke i programske osnove za ustrojavanje, vođenje i korištenje baze podataka o javnim cestama te preuzimanje i unošenje podataka putem *web* aplikacije. Županijske uprave za ceste dužne su unositi podatke u Alfanaumeričku bazu podataka o javnim cestama putem *web* aplikacije te su odgovorne za pravovremenost i točnost unesenih podataka, a unos podataka mogu obavljati ovlaštene djelatnici koji dobivaju jedinstveni identifikacijski broj i lozinku za prijavljivanje u bazu.

Uprava za ceste je ustrojila bazu podataka županijskih i lokalnih cesta koju je za njezine potrebe izradila tvrtka koja se bavi informatičkim rješenjima u području geoprostornih baza podataka. Za potrebe vođenja vlastite baze podataka o županijskim i lokalnim cestama kojima upravlja, Uprava za ceste zaključuje godišnje ugovore s dobavljačem o korištenju i održavanju aplikacijskog sustava s pripadajućim programskim modulima radi vođenja baze podataka, odnosno prikupljanja, obrade, ažuriranja, verifikacije i održavanja tehničkih podataka o cestama.

Korištenje i održavanje aplikacijskog sustava podrazumijeva korištenje servera dobavljača za pohranu podataka i rad aplikacije, pružanje stručne podrške za rad s programskim modulima, otklanjanje prijavljenih grešaka koje se mogu pojaviti u radu s programskim modulima, upravljanje programskim modulima i isporuku novih, poboljšanih, verzija programskih modula, u slučaju njihove dostupnosti tijekom ugovornog razdoblja, redovito sigurnosno kopiranje baze podataka pohranjene u sustav te jedan radni sat programskog inženjera mjesečno za odrađivanje funkcionalnih nadogradnji sustava ili unosa baze podataka prema zahtjevu Uprave za ceste. Godišnja naknada za pružanje navedenih usluga u 2021. i u 2022. ugovorena je u iznosu od 5.574,36 eura te u 2023. u iznosu od 5.580,00 eura, a obračunavana je u jednakim mjesečnim iznosima.

Baza podataka o županijskim i lokalnim cestama, koju vodi Uprava za ceste, omogućava kartografski prikaz mreže županijskih i lokalnih cesta s postavljenom prometnom signalizacijom i lokacijama mostova, propusta, željezničko-cestovnih prijelaza i drugih cestovnih objekata. Sadrži podatke o geometriji županijskih i lokalnih cesta (ceste, dionice, linkovi, čvorovi) te videozapise pojedinih cestovnih pravaca.

Uprava za ceste obrazlaže da od 2016. ustrojena baza cestovnih podataka na platformi tvrtke koja se bavi informatičkim rješenjima u području geoprostornih baza podataka, sadrži sve njima potrebne module i da Hrvatske ceste d.o.o. do početka 2024. nisu imale mogućnost direktnog uvida u te podatke (jer su imale baze podataka na nekoliko različitih platformi), odnosno tehničke i programske osnove za unošenje podataka iz baze Uprave za ceste u jedinstvenu bazu podataka koju vode Hrvatske ceste d.o.o. putem *web* aplikacije do početka 2024. nisu bile osigurane te su se evidentirani podaci o županijskim i lokalnim cestama po ukazanoj potrebi prenosili Hrvatskim cestama d.o.o. pisanim putem. Redovitom ili elektroničkom poštom dostavljani su Hrvatskim cestama d.o.o. potrebni podatci kod većih promjena osi županijskih i lokalnih cesta koje se događaju prilikom rekonstrukcija raskrižja, izgradnje objekata, izmicanja cesta i drugo. Na poziv Hrvatskih cesta d.o.o. prijedloge za prekategORIZACIJU cesta, kojom se mogu (ne moraju) mijenjati podaci o županijskim i lokalnim cestama, dostavljaju također redovitom poštom te dopunjuju elektroničkom poštom.

Tijekom 2021. i 2022. nije bilo prijedloga za prekategORIZACIJU cesta, a u 2023. su na poziv Hrvatskih cesta d.o.o. poduzimali aktivnosti na pripremi nove Odluke o razvrstavanju cesta. Od početka 2024. Hrvatske ceste d.o.o. imaju bazu podataka na istoj informatičkoj platformi kao i Uprava za ceste te su stvoreni uvjeti za razmjenu podataka. Stoga je Uprava za ceste Hrvatskim cestama d.o.o., na njihovu zamolbu, omogućila pristup bazi podataka Uprave za ceste dodijelivši im pristupnu lozinku, u svrhu pregledavanja i preuzimanja dijela podataka.

Prema odredbama članaka 123. i 124. Zakona o cestama, javne ceste se upisuju u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom. Upis javnih cesta za koje je izrađena snimka izvedenog stanja i koje su evidentirane u katastru provodi zemljišnoknjižni sud po službenoj dužnosti na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta i prijavnog lista sa snimkom izvedenog stanja, koje zemljišnoknjižnom sudu dostavlja tijelo nadležno za katastar. Javne ceste koje nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta, geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista.

Prijavni list za prethodnu provedbu u zemljišnoj knjizi zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja nadležni ured za katastar, na temelju pregledanog i potvrđenog geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste snimljenog prema pravilima propisanim posebnim zakonom, koji pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja pravna osoba koja upravlja javnim cestama.

Uprava za ceste je ustrojila bazu cestovnog zemljišta kojima prolaze županijske i lokalne ceste kojima upravlja Uprava za ceste. Baza podataka sadrži oznaku ceste, površinu katastarske čestice (ceste) upisane u katastar i zemljišne knjige, broj zemljišnoknjižnog uložka, kulturu katastarske čestice, naziv katastarske općine, broj katastarske čestice, broj posjedovnog lista, naziv i matični broj katastarske općine, titulara vlasništva te podatak o izradi elaborata. Prema podacima Uprave za ceste, za većinu cestovnog zemljišta kojima prolaze županijske i lokalne ceste u nadležnosti Uprave za ceste, u katastru i zemljišnim knjigama upisana je Republika Hrvatska kao vlasnik uz upis Uprave za ceste kao osobe koja njima upravlja.

Iz evidencije o upisu županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige nije vidljivo za koliko je cesta Uprava za ceste poduzela aktivnosti za evidentiranje u katastru i upis u zemljišne knjige niti koliko ih je u vrijeme obavljanja revizije (travanj 2024.) evidentirano u katastru i/ili upisano u zemljišne knjige jer su evidentirane samo katastarske čestice kojima prolaze pojedine ceste i njihova površina u m².

Evidencija ne sadrži podatke o geodetskim elaboratima koji su dostavljeni tijelu nadležnom za katastar te za koje čestice je navedene elaborate potrebno izraditi.

Uprava za ceste planira i ostvaruje rashode za geodetsko-katastarske usluge za potrebe upisa županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Uprava za ceste obrazlaže da izrada elaborata ima značajnu cijenu/km i planira se godišnje u obujmu za koji je procijenjeno da je dovoljan za sve potrebe, uglavnom nakon iskazanog interesa jedinica lokalne samouprave, koje tada lakše u definiranom cestovnom zemljištu ostvaruju svoje infrastrukturne projekte. Tako su u 2021. navedeni rashodi ostvareni u iznosu od 7.488,05 eura, u 2022. u iznosu od 17.390,45 eura, a u 2023. u iznosu od 17.690,83 eura. Postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru pokreće se za ceste, odnosno dionice cesta za koje je nužno utvrditi njihovo stvarno stanje radi rješavanja imovinskopravnih odnosa i otkupa zemljišta. Stoga se, prema utvrđenim prioritetima, postupak evidentiranja u katastru i upisa u zemljišne knjige pokreće za ceste, odnosno dionice cesta koje gradi ili rekonstruira Uprava za ceste, na kojima druga tijela javne vlasti planiraju izgradnju građevina komunalne infrastrukture, koje graniče sa zemljištem čiji vlasnici zbog neusklađenosti vlasničkih granica ne mogu provesti postupke legalizacije i upisa svoje imovine u zemljišne knjige te za ceste, odnosno dionice cesta koje se nalaze na prometno, gospodarski i društveno značajnijim cestovnim pravicima. Prema obrazloženju Uprave za ceste, dio mreže županijskih i lokalnih cesta kojima upravlja nalazi se na gospodarski i društveno manje značajnim cestovnim pravicima s lošim stanjem kolnika te se kod takvih cesta, s obzirom na ograničena financijska sredstva, ulaže u njihovo održavanje umjesto u izradu geodetskih elaborata izvedenog stanja cesta i njihov upis u zemljišne knjige, koji ponekad traje mjesecima i Uprava za ceste o tome nema saznanja.

Središnji registar državne imovine predstavlja sveobuhvatnu i cjelovitu, metodološki standardiziranu i kontinuirano ažuriranu evidenciju državne imovine. Pod pojmom državne imovine podrazumijeva se sva nefinancijska i financijska imovina države.

Uprava za ceste je dostavila podatke u Registar državne imovine za nekretnine u državnom vlasništvu, međutim navedeni Registar ne sadrži podatke o svim županijskim i lokalnim cestama kojima Uprava za ceste upravlja.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju o upisu županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige voditi na način da iz evidentiranih podataka bude vidljivo za koje je županijske i lokalne ceste postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru dovršen te su upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske, uz upis Uprave za ceste kao pravne osobe koja upravlja cestom, kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti status županijskih i lokalnih cesta u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Preporučuje dostavljati podatke o svim županijskim i lokalnim cestama kojima upravlja u Registar državne imovine za nekretnine u državnom vlasništvu.

Prema podacima iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, Uprava za ceste je izvanproračunski korisnik područne (regionalne) samouprave. Obveznik je primjene proračunskog računovodstva.

Prema odredbama članaka 7. i 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20), odnosno odredbama članaka 14. i 221. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) koje se primjenjuju u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025., obveznici primjene proračunskog računovodstva moraju osigurati računovodstvene podatke o dugotrajnoj nefinancijskoj imovini, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima, te na kraju svake poslovne godine provesti popis imovine i obveza radi svođenja njihovih postojećih knjigovodstvenih stanja na stvarna stanja utvrđena popisom. Navedenim Pravilnikom je također utvrđeno da proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Uprava za ceste vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Analitičku knjigovodstvenu evidenciju županijskih i lokalnih cesta kojima upravlja vodi po vrsti cesta, nazivu te nabavnoj i otpisanoj vrijednosti, a svakoj cesti pridružen je identifikacijski (inventurni) broj pod kojim je evidentirana. U glavnoj knjizi županijske i lokalne ceste evidentira u ukupnom iznosu.

Prema odredbama članka 58. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu rashodi za dodatna ulaganja jesu ulaganja kojima se produžuje vijek upotrebe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva nefinancijske imovine kao na primjer ulaganja u obnovu, rekonstrukciju ili povećanje nefinancijske imovine koja ne moraju biti uvjetovana stanjem imovine. Za vrijednost dodatnih ulaganja povećava se vrijednost imovine na kojoj je ulaganje izvršeno. Skreće se pozornost da su u prosincu 2023. donesenim novim Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu dodatna ulaganja propisana na isti način. Odredbe navedenog novog Pravilnika iz 2023. primjenjivat će se u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025.

Uprava za ceste je u 2022. u poslovnim knjigama evidentirala povećanje vrijednosti cesta u iznosu od 392.187,91 euro, a cestovnih objekata (proširenje mosta) u iznosu od 27.675,62 eura. U okviru izvanbilančnih zapisa evidentirana su i iskazana primljena jamstva izvoditelja radova.

Uprava za ceste je u 2023. u poslovnim knjigama evidentirala povećanje vrijednosti cesta u iznosu od 962.112,38 eura, od čega se 595.631,75 eura odnosi na ulaganja u županijske i lokalne ceste, 340.050,26 eura na preuzimanje dijela županijske ceste od jedinice lokalne samouprave na temelju Zapisnika o primopredaji u skladu s Odlukom o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 41/22) te 26.430,37 eura na izgradnju jednog raskrižja. Također, Uprava za ceste je tijekom 2023. u poslovnim knjigama evidentirala ulaganja u cestovne objekte (mostovi, propusti) u iznosu od 133.517,73 eura. Međutim, u poslovnim knjigama u 2022. i 2023. nije evidentirala ulaganja dviju jedinica lokalne samouprave u tri lokalne ceste, koje su kroz ugovoreni model preuzimanja obveze izrade podloga za modernizaciju cesta uložile vlastita sredstva za izradu podloge za cestovni zastor i bankine.

S obzirom na to da su županijske i lokalne ceste imovina Republike Hrvatske dana na upravljanje upravama za ceste, koje ih evidentiraju kao imovinu u svojim poslovnim knjigama, sva ulaganja na županijskim i lokalnim cestama trebaju biti evidentirana u poslovnim knjigama Uprave za ceste.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati cjelokupna ulaganja koja se odnose na županijske i lokalne ceste te druge cestovne objekte kojima upravlja Uprava za ceste u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U glavnoj knjizi koncem 2023. iskazana je nabavna vrijednost županijskih cesta u iznosu od 421.158.578,84 eura, lokalnih cesta u iznosu od 363.400.686,09 eura, dok je otpisana vrijednost iskazana u skupnom iznosu za županijske i lokalne ceste te mostove, nadvožnjak i druge objekte u iznosu od 525.498.640,38 eura. U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji koncem 2023. nabavna vrijednost 49 županijskih cesta iskazana je u iznosu od 367.586.943,50 eura, otpisana vrijednost u iznosu od 226.741.086,60 eura te sadašnja vrijednost u iznosu od 140.845.856,90 eura. Nabavna vrijednost 120 lokalnih cesta u analitičkoj evidenciji iskazana je u iznosu od 311.359.508,19 eura, otpisana vrijednost u iznosu od 192.436.626,42 eura, a sadašnja vrijednost u iznosu od 118.922.881,77 eura.

Vrijednosti cesta u analitičkoj evidenciji iskazane su u iznosima manjima od onih iskazanih u glavnoj knjizi, odnosno analitička i sintetička evidencija nisu usklađene, što nije u skladu s odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojima su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički, odnosno s odredbama članka 14. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se primjenjuje u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025., prema kojima su analitičke knjigovodstvene evidencije organizirane kao analitička knjigovodstva, a zbroj dugovnog i potražnog prometa na svim analitičkim računima pomoćne poslovne knjige mora biti jednak prometu na odgovarajućem računu glavne knjige.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke evidentirane u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama županijskih i lokalnih cesta s podacima koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prema odredbi članka 28. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na skupini računa dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi evidentiraju se ulaganja u tijeku izrade ili nabave proizvedene dugotrajne imovine, odnosno odredbi članka 32. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se primjenjuje u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025., dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi sadrži ulaganja u tijeku izrade ili nabave proizvedene dugotrajne imovine sve do trenutka stavljanja imovine u upotrebu. Nakon završetka gradnje i puštanja u uporabu, imovina se evidentira na propisanim računima nefinancijske imovine u uporabi te obavlja ispravak vrijednosti imovine. Uprava za ceste obavlja evidentiranja na skupini računa dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi, međutim nakon završetka njezine nabave, odnosno gradnje i puštanja u uporabu, imovinu nije evidentirala na propisanim računima nefinancijske imovine u uporabi te obavila ispravak vrijednosti imovine.

Državni ured za reviziju nalaže po završetku investicija i na temelju sastavljenog zapisnika o primopredaji, evidentirati imovinu na propisanim računima nefinancijske imovine u uporabi i obračunati ispravak vrijednosti imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi se osiguralo realno iskazivanje vrijednosti imovine.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Prema odredbama članaka 221. i 226. novog Pravilnika o računovodstvu i Računskom planu, koji se primjenjuje u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025., određeno je jednako postupanje za navedeno.

Uprava za ceste je obavila godišnji popis imovine i obveza na kraju 2023. kojim su obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste, međutim vrijednosti cesta utvrđene godišnjim popisom imovine iskazane su u iznosima manjima od onih iskazanih u glavnoj knjizi, odnosno njihovo knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji usklađeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti stanje županijskih i lokalnih cesta u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama Zakona o cestama, izvori sredstava za financiranje županijskih i lokalnih cesta su godišnja naknada za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, naknada za izvanredni prijevoz, naknada za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisnička naknada, naknada za korištenje cestovnog zemljišta, naknada za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta, naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, sredstva državnog proračuna i drugi izvori. Visinu navedenih naknada utvrđuje ministar, a za sredstva koja se ostvaruju iz proračuna zaključuju se ugovori, odnosno sporazumi s jedinicama lokalne samouprave.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za revidirane godine, ukupni prihodi u 2022. i 2023. ostvareni su u iznosu od 16.650.068,84 eura, a rashodi u iznosu od 14.130.222,14 eura.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i rashodima Uprave za ceste u 2022. i 2023., prema podacima Uprave za ceste.

Tablica broj 2

Planirani i ostvareni prihodi i rashodi Uprave za ceste u 2022. i 2023.,
prema podacima Uprave za ceste

u eurima

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel*	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel*
	1	2	3	4 (3/2*100)	5	6	7	8 (7/6*100)	9
1.	Prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta	4.766.739,67	4.959.710,74	104,0	99,8	11.196.150,00	11.681.077,88	104,3	100,0
1.1.	Godišnja naknada za uporabu javnih cesta	3.716.238,64	3.763.037,04	101,3	75,7	3.750.000,00	3.953.683,00	105,4	33,8
1.2.	Naknada za izvanredni prijevoz	0,00	3.417,17	0,0	0,1	2.000,00	1.979,38	99,0	0,0
1.3.	Naknada za korištenje cestovnog zemljišta	1.327,23	320,41	24,1	0,0	0,00	496,72	0,0	0,0
1.4.	Naknada za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti	663,61	648,11	97,7	0,0	550,00	724,20	131,7	0,0
1.5.	Naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti	197.756,98	194.740,12	98,5	3,9	220.000,00	215.146,78	97,8	1,8
1.6.	Sredstva proračuna	836.153,70	971.259,75	116,2	19,5	7.215.600,00	7.499.249,31	103,9	64,2
1.6.1.	Odluka MMPI potpora	597.252,64	755.274,40	126,5	15,2	566.722,78	815.248,00	143,9	7,0
1.6.2.	JLS sufinanciranje	238.901,06	215.985,35	90,4	4,3	215.600,00	184.362,69	85,5	1,6
1.6.3.	Fond solidarnosti Europske unije (FSEU)	0,00	0,00	0,0	0,0	6.433.277,22	6.433.277,22	100,0	55,1
1.6.4.	NP biciklistički promet	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	66.361,40	0,0	0,6
1.7.	Sredstva iz ostalih izvora	14.599,51	26.288,14	180,1	0,5	8.000,00	9.798,49	122,5	0,1
2.	Drugi prihodi	1.327,23	8.580,46	646,5	0,2	730,00	699,74	95,9	0,0
Ukupno prihodi (1.+2.)		4.768.066,90	4.968.291,20	104,2	100,0	11.196.880,00	11.681.777,62	104,3	100,0
3.	Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta	5.600.902,52	4.273.282,16	76,3	85,4	8.939.600,00	8.343.843,21	93,3	91,4
3.1.	Građenje i rekonstrukcija	26.544,56	0,00	0,0	0,0	10.000,00	30.577,96	305,8	0,3
3.2.	Redovito održavanje	3.118.986,00	2.479.064,90	79,5	49,5	3.562.700,00	3.593.161,89	100,9	39,4
3.3.	Izvanredno održavanje	2.455.371,96	1.794.217,26	73,1	35,8	5.366.900,00	4.720.103,36	87,9	51,7
4.	Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama	238.901,06	356.401,66	149,2	7,1	200.000,00	368.729,90	184,4	4,1
4.1.	Doznaka dijela prihoda od godišnje naknade za uporabu javnih cesta Gradu Koprivnici za financiranje nerazvrstanih cesta	238.901,06	192.227,86	80,5	3,8	200.000,00	200.874,81	100,4	2,2
4.2.	Naknada za uređenje voda	0,00	78.665,87	0,0	1,6	0,00	78.665,84	0,0	0,9
4.3.	Naknade stanicama za tehnički pregled za obavljanje poslova naplate godišnje naknade za uporabu javnih cesta	0,00	68.117,48	0,0	1,4	0,00	71.498,42	0,0	0,8
4.4.	Geodetsko-katastarske usluge za potrebe upisa županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru	0,00	17.390,45	0,0	0,3	0,00	17.690,83	0,0	0,2
5.	Rashodi Uprave za ceste	595.339,44	375.517,69	63,1	7,5	645.845,00	412.447,52	63,9	4,5
5.1.	Rashodi za zaposlene	287.676,69	287.137,46	99,8	5,7	293.230,00	303.830,15	103,6	3,3
5.2.	Materijalni rashodi	295.253,17	77.625,55	26,3	1,6	332.265,00	83.341,22	25,1	0,9
5.3.	Drugi rashodi Uprave za ceste	12.409,58	10.754,68	86,7	0,2	20.350,00	25.276,15	124,2	0,3
Ukupno rashodi (3.+4.+5.)		6.435.143,02	5.005.201,51	77,8	100,0	9.785.445,00	9.125.020,63	93,3	100,0

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel*	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel*
	1	2	3	4 (3/2*100)	5	6	7	8 (7/6*100)	9
	Višak/manjak prihoda	-1.667.076,17	-36.910,18	2,2	-	1.411.435,00	2.556.756,99	181,1	-
	Preneseni višak/manjak iz prethodnog razdoblja	1.667.076,17	1.667.076,17	100,0	-	1.630.166,00	1.630.165,97	100,0	-
	Višak/manjak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju	0,00	1.630.165,99	-	-	3.041.601,00	4.186.922,96	137,7	-

* Udjel ostvarenih u ukupnim prihodima ili rashodima (u %)

– Prihodi

Ukupni prihodi u 2022. i 2023. ostvareni su u iznosu od 16.650.068,82 eura, od čega se 4.968.291,20 eura odnosi na 2022., a 11.681.777,62 eura na 2023., što je povećanje za 135,1 %. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na sredstva dobivena za obnovu kolnika i kolničke konstrukcije na cestovnoj infrastrukturi oštećenoj u potresima 2020.

Uprava za ceste je u 2022. i 2023. najznačajnije prihode za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvarila iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila i koja je osnovni izvor sredstava za financiranje gradnje i održavanja županijskih i lokalnih cesta u ukupnom iznosu od 7.716.720,04 eura, od čega se na 2022. odnosi 3.763.037,04 eura, a 3.953.683,00 eura na 2023.

Prihodi od godišnje naknade za ceste koja se plaća pri registraciji motornih vozila su u 2021. iznosili 3.732.107,46 eura i činili 71,1 % ukupnih prihoda, u 2022. iznosili su 3.763.037,04 eura ili 75,7 % ukupnih prihoda. U 2023. iznosili su 3.953.683,00 eura i činili 33,8 % ukupnih prihoda. Njihov udio u ukupnim prihodima je u 2023. smanjen u odnosu na prethodne godine jer je Uprava za ceste ostvarila veći prihod od pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 6.433.277,22 eura za obnovu kolnika i kolničke konstrukcije (sanacija) na cestovnoj infrastrukturi oštećenoj u potresima 2020.

Prema odredbi članka 5. Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (Narodne novine 96/15 i 98/15), pravne osobe u čijem su sastavu stanice za tehnički pregled vozila i županijske uprave za ceste dužne su sklopiti ugovor kojim će se regulirati uplata sredstava godišnje naknade za uporabu javnih cesta na račun županijske uprave za ceste, izdavanje potvrda o obračunatoj i naplaćenju godišnjoj naknadi, vođenje evidencije o obračunanoj godišnjoj naknadi i obavljanju drugih poslova u vezi s naplatom. Uprava za ceste s pravnim osobama u čijem su sastavu stanice za tehnički pregled vozila zaključuje ugovore na vrijeme od dvije godine. U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2024.) na snazi su bili ugovori zaključeni s 42 pravne osobe u lipnju 2020. te s 41 u lipnju 2022.

Prema podacima Uprave za ceste, pribavljenima od Centra za vozila Hrvatske d.d., u 2022. su na području Županije registrirana 54 903 vozila, dok je u 2023. registrirano 57 108 vozila, što je 4,0 % više. Prihodi ostvareni iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta u 2023. povećani su za 5,1 % u odnosu na 2022. Plaćaju je vlasnici motornih i priključnih vozila koji imaju prebivalište odnosno sjedište na području Županije. Prema podacima iz jedinstvenog programa Centra za vozila Hrvatske d.d., Uprava za ceste vodi analitičku evidenciju potraživanja od stanica za tehnički pregled za naplaćenu naknadu za ceste, koja na koncu 2022. iznose 18.769,13 eura, a na koncu 2023 iznose 21.990,87 eura.

Uprava za ceste ima pristup informatičkom programu za naplatu godišnje naknade (izvješća o naplaćenju naknadi, izvješća o pojedinačnim naplaćenim naknadama, izvješća o oslobođenju plaćanja, pregled stanica za tehnički pregled) u koji podatke unosi Centar za vozila Hrvatske d.d. za sve stanice za tehnički pregled vozila u Republici Hrvatskoj. Tijekom godine obavlja se kontrola obračunane i naplaćene naknade, a koncem godine obavlja se usklađenje potraživanja sa stanicama za tehnički pregled. Izmjenama navedenog Pravilnika od 1. siječnja 2016., godišnja naknada za autobuse i teretna vozila te za priključna vozila je smanjena.

Prema podacima Uprave za ceste koje je preuzela iz aplikacije Centra za vozila Hrvatske d.d., naknada za ceste je u 2014. za 43 357 registriranih vozila iznosila 3.292.073,03 eura, u 2015. za 44 392 registrirana vozila 3.372.266,47 eura, a u 2016. za 45 568 registriranih vozila naknada je iznosila 3.147.998,43 eura.

Vlasnici motornih ili priključnih vozila, koji odjave svoja vozila, imaju pravo na povrat dijela plaćenog iznosa godišnje naknade razmjerno razdoblju u kojem je, računajući od dana odjave vozila, prestala uporaba javnih cesta. Povrat plaćene godišnje naknade u 2022. iznosio je 8.769,72 eura, a u 2023. iznosio je 5.728,21 euro. Za ostvarena prava na oslobođenje plaćanja naknade na temelju rješenja Ministarstva, Uprava za ceste je primala sredstva iz državnog proračuna.

Pomoći iz državnog proračuna ostvarene su u ukupnom iznosu od 8.470.509,06 eura, od čega u 2022. u iznosu od 971.259,75 eura i čine 19,5 % ukupnih prihoda, a u 2023. ostvarene su u iznosu od 7.499.249,31 euro i čine 64,2 % ukupnih prihoda. Najvećim dijelom odnose se na dodjelu bespovratnih financijskih sredstava u 2023. na temelju Odluka Ministarstva iz Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU) za obnovu kolnika i kolničke konstrukcije (sanacija) na cestovnoj infrastrukturi u nadležnosti Uprave za ceste oštećenoj u potresima 2020. u iznosu od 6.433.277,22 eura koji je činio 55,1 % ukupnih prihoda.

Potpore održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u iznosu od 755.274,40 eura ili 15,2 % u 2022., odnosno u iznosu od 815.248,00 eura ili 7,0 % ukupnih prihoda u 2023. dodijeljene su u prosincu 2022. i studenome 2023. na temelju Odluka ministra o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta iz studenoga 2021. i prosinca 2022. Odredbama navedenih Odluka je utvrđeno da se sredstva raspoređuju na temelju odredbi članka 92. Zakona o cestama, a kojima su utvrđena mjerila: veličina mreže županijskih i lokalnih cesta, visina vlastitih izravnih prihoda županijskih uprava za ceste, ujednačavanje redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta izraženo u postotku od standarda održavanja, stupanj izgrađenosti mreže županijskih i lokalnih cesta, stanje kolnika mreža županijskih i lokalnih cesta. U prosincu 2022. i studenome 2023. Uprava za ceste je s Ministarstvom zaključila ugovore kojima je utvrđeno da će Ministarstvo do konca tekuće godine, na zahtjev Uprave za ceste, izvršiti prijenos ugovorenih sredstava jednokratno, dok se Uprava za ceste obvezala doznačena sredstva utrošiti najkasnije do konca sljedeće proračunske godine, o utrošku sredstava dostavljati tromjesečne izvještaje s dokazima o utrošku te finalno izvješće o ukupnom utrošku doznačenih sredstava dostaviti do 15. veljače u sljedećoj godini.

U skladu s odredbama Odluka Ministarstva o dodjeli potpora, sredstva potpora su Upravi za ceste doznačena jednokratno, pri čemu su način podnošenja zahtjeva za isplatom, način i rokovi prijenosa i korištenja sredstava, nadzor nad korištenjem te način izvještavanja o korištenju sredstava uređeni ugovorima zaključenima između Ministarstva i Uprave za ceste pojedinačno za svaku Odluku. U skladu sa zaključenim ugovorima, Uprava za ceste tromjesečnim i godišnjim izvještajima izvještava Ministarstvo o utrošku sredstava pojedinačno po svakoj Odluci.

Izvještaji sadrže podatke o utrošenim sredstvima u izvještajnom razdoblju te preslike ugovora s dobavljačima, ovjerenih obračunskih situacija o izvedenim radovima, računa za izvedene radove i nabavljene robe i usluge, potvrda o plaćanjima i drugih dokumenata.

S obzirom na to da su joj sredstva za pojedinu poslovnu godinu doznačena koncem iste godine, Uprava za ceste je godišnjim financijskim planovima, koje donosi prije početka poslovne godine, prihode iz sredstava proračuna planirala u znatno manjim iznosima nego što su ostvareni, što je dovelo do ostvarenja vrijednosno značajnih godišnjih viškova prihoda koji se prenose za korištenje u idućoj godini.

Tako je višak prihoda u 2022. ostvaren u iznosu od 1.630.165,99 eura, što čini 32,6 % ukupnih prihoda ostvarenih u toj godini, a u 2023. u iznosu od 4.186.922,96 eura, što čini 45,9 % ukupnih prihoda ostvarenih u toj godini.

Potpora građenju biciklističke infrastrukture na županijskim i lokalnim cestama ostvarena je u 2023. u iznosu od 66.361,40 eura ili 0,6 % ukupnih prihoda na temelju Odluke Ministarstva o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste u 2023. i Zahtjeva Uprave za ceste, kojom su sredstva za navedenu potporu županijskim upravama za ceste dodijeljena u prosincu 2023. Ugovorom koji je Ministarstvo zaključilo s Upravom za ceste u prosincu 2023., utvrđeno je, između ostalog, da je Uprava za ceste dužna doznačena sredstva utrošiti najkasnije do konca 2024. Za vrijeme trajanja revizije (svibanj 2024.) navedena sredstva nisu utrošena.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave ostvareni su na temelju ugovora o sufinanciranju projekata obnove kolnika te suradnji na modernizaciji županijskih i lokalnih cesta zaključenih između Uprave za ceste i jedinica lokalne samouprave koje su iskazale interes za održavanje pojedinih cesta na svom području u 2022. u iznosu od 215.985,35 eura i u 2023. u iznosu od 184.362,69 eura.

Tijekom 2022. i 2023. Uprava za ceste je s 15 jedinica lokalne samouprave zaključila 19 ugovora o zajedničkom financiranju radova na održavanju županijskih i lokalnih cesta i jedan ugovor o zajedničkom financiranju radova na izgradnji kružnog toka. U 2022. ugovoreno je zajedničko financiranje radova u ukupnom iznosu od 1.481.826,91 euro, od čega su se jedinice lokalne samouprave obvezale financirati 262.019,35 eura ili 17,7 %. U 2023. ugovoreno je zajedničko financiranje radova održavanja i izgradnje u ukupnom iznosu od 938.324,63 eura, od čega su se jedinice lokalne samouprave obvezale financirati 175.926,43 eura ili 18,8 %. Konačan iznos će biti poznat nakon primopredaje radova i okončane situacije izvoditelja. Ugovori o zajedničkom financiranju radova redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta sadrže odredbe o vrijednosti radova, udjelima ugovornih strana u zajedničkom financiranju, duljini i dionicama županijskih i lokalnih cesta na kojima će se radovi obavljati, vrsti radova koji će se obavljati, planiranom vremenu obavljanja radova, načinu i rokovima uplate ugovorenih sredstava Upravi za ceste i druge odredbe kojima su utvrđeni međusobni odnosi između ugovornih strana. Osim navedenog, na temelju ugovora pojedine lokalne jedinice su ulagale dodatna vlastita sredstva kroz model preuzimanja obveze izrade podloga za modernizaciju cesta.

Odredbom članka 3. Zakona o cestama propisano je da se cestovno zemljište može dati na korištenje radi obavljanja pratećih djelatnosti (ugostiteljstvo, trgovina, benzinske postaje i drugo), dok se radi izgradnje komunalnih, vodnih, energetske građevine i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme na javnoj cesti može osnovati pravo služnosti i pravo građenja.

Prema odredbi članka 86. navedenog Zakona, za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća se naknada u visini određenoj Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (Narodne novine 87/14), a osnivanje prava služnosti, prava građenja ili drugog sličnog prava na javnoj cesti utvrđuje se ugovorom između pravne osobe koja upravlja javnom cestom i korisnika prava.

Prihodi iz naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti ostvareni su u iznosu od 194.740,12 eura u 2022. i 215.146,78 eura u 2023., u skladu s odredbom članka 86. Zakona o cestama.

Najznačajniji dio prihoda iskazan u okviru prihoda iz naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti u iznosu od 176.450,76 eura u 2022. i 195.507,44 eura u 2023., odnosi se na prihode od jednog Infrastrukturnog operatora (Hrvatski telekom d.d.) za korištenje županijskih i lokalnih cesta i cestovnog zemljišta na kojem se nalazi njegova elektronička komunikacijska infrastruktura. Infrastrukturni operator je naknadu za korištenje županijskih i lokalnih cesta plaćao na temelju ugovora i dodatka ugovoru o osnivanju prava služnosti na županijskim i lokalnim cestama zaključenih s Upravom za ceste u ožujku 2013. i listopadu 2014., s trajanjem na neodređeno vrijeme, odnosno dok je elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema u funkciji zbog koje je izgrađena, a na temelju odredbi Zakona o cestama i Odluke o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, kojima je visina godišnje naknade određena u iznosu od 2,40 kn/m² (0,32 eura/ m²) površine služnosti.

Ostali, vrijednosno manje značajni, prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su iz naknade za izvanredni prijevoz u iznosu od 3.417,17 eura u 2022., odnosno 1.979,38 eura u 2023., naknade za korištenje cestovnog zemljišta u iznosu od 320,41 euro u 2022., odnosno 496,72 eura u 2023., naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti u iznosu od 648,11 eura u 2022. i 724,20 eura u 2023. te iz ostalih izvora.

Prihodi iz naknade za izvanredni prijevoz ostvareni su u skladu s odredbama članka 46. Zakona o cestama, prema kojima se na javnoj cesti, iznimno od odredbe kojom je propisano da vozila u prometu na javnoj cesti, sama ili zajedno s teretom, moraju udovoljavati propisanim uvjetima za pojedine vrste vozila u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja, može obaviti izvanredni prijevoz, na temelju dozvole za izvanredni prijevoz kojom se utvrđuju uvjeti i način obavljanja izvanrednog prijevoza te iznos i način plaćanja naknade i drugih troškova izvanrednog prijevoza. Dozvolu za izvanredni prijevoz izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom, a ako se izvanredni prijevoz obavlja na više javnih cesta, dozvolu izdaju Hrvatske ceste d.o.o. O izdanim dozvolama za izvanredni prijevoz moraju se obavijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, inspekcija za ceste i pravna osoba koja upravlja javnom cestom po kojoj se obavlja izvanredni prijevoz.

Uvjeti i način obavljanja izvanrednog prijevoza, uvjeti i postupak za izdavanje dozvole za izvanredni prijevoz te mjerila za izračun naknade za izvanredni prijevoz propisani su odredbama Pravilnika o izvanrednom prijevozu (Narodne novine 92/18, 45/20 i 47/23). Prema odredbi članka 14. navedenog Pravilnika, upravitelji javnih cesta poslove izdavanja dozvola mogu povjeriti Hrvatskim cestama d.o.o. pri čemu zadržavaju pravo na utvrđenu naknadu za izvanredni prijevoz. Uprava za ceste je poslove izdavanja dozvola za izvanredni prijevoz povjerila Hrvatskim cestama d.o.o., koje su je obavijestile o izdanim dozvolama za izvanredni prijevoz na temelju kojih su ostvareni prihodi u 2023. Prihod od naknade za izvanredni prijevoz u 2022. u iznosu od 1.830,20 eura odnosi se na naplatu naknade za razdoblje od listopada 2018. do svibnja 2022.

Prihodi od naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti ostvareni su u skladu s odredbom članka 73. Zakona o cestama, prema kojoj su svi korisnici cestovnog zemljišta za građenje pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti i obavljanje pratećih djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga opskrbe gorivom, servisnih usluga i slično, obavljanje navedenih djelatnosti u već izgrađenim objektima, kao i korištenje samih površina cestovnog zemljišta za gospodarske djelatnosti, radi pružanja usluga korisnicima javne ceste, dužni plaćati naknadu za pravo korištenja cestovnog zemljišta na javnoj cesti, koje nastaje sklapanjem ugovora između pravne osobe koja upravlja javnom cestom i korisnika cestovnog zemljišta.

Iznos naknade, uvjeti i način korištenja cestovnog zemljišta, uvjeti i postupak povjeravanja te ostala prava i obveze u vezi s obavljanjem pratećih djelatnosti na cestovnom zemljištu propisani su odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti (Narodne novine 78/14 i 43/20). Prema odredbama navedenog Pravilnika, korištenje cestovnog zemljišta povjerava se korisnicima javnim nadmetanjem. Iznimno se korištenje cestovnog zemljišta može povjeriti izravnim ugovaranjem ako u prethodno provedena dva javna nadmetanja nije pristigla niti jedna prihvatljiva ponuda te za postavljanje reklama, izgradnju parkirališta, postavljanje jednostavne građevine, primjerice kioska ili druge građevine gotove konstrukcije, i u drugim propisanim slučajevima.

Uprava za ceste je sa sedam korisnika cestovnog zemljišta od lipnja 2016. do travnja 2022. zaključila sedam ugovora koji se odnose na korištenje cestovnog zemljišta za postavljanje reklama na županijskoj cesti te u svibnju 2019. jedan ugovor za postavljanje kioska. U skladu s odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti, korištenje cestovnog zemljišta povjereno je korisnicima izravnim ugovaranjem, a ugovorima su utvrđeni predmet i rok važenja ugovora, visina, uvjeti i način plaćanja naknade te druga prava i obveze ugovornih strana.

Prihodi iz ostalih izvora i drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 34.868,60 eura u 2022. i u iznosu od 10.498,23 eura u 2023. Odnose se na prihode od osiguravajućih kuća ili izvoditelja redovitog održavanja na temelju sudskih presuda ili prijava šteta sa zahtjevima za isplatu i na naknade za izdane Suglasnosti za radnje i aktivnosti na javnoj cesti i njezinom zaštitnom pojasu, ostvarene na temelju odluka Uprave za ceste o visini troškova izdavanja upravnih i neupravnih akata te zahtjeva za izdavanje posebnih uvjeta građenja za poduzimanje radnji i aktivnosti na javnoj cesti.

U 2022. i 2023. nisu ostvareni prihodi od naknade za prekomjernu upotrebu javnih cesta. Odredbama članka 86. Zakona o cestama, utvrđene su naknada za prekomjernu uporabu cesta i korisnička naknada, kao izvori sredstava za financiranje javnih cesta. Odredbama članka 49. Zakona o cestama, propisano je da su pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije gospodarske djelatnosti dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste teškim ili srednje teškim vozilima, dužne platiti naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste, a ministar propisuje djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste. Pravilnik o djelatnostima i mjerilima za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste prestao je važiti u lipnju 2010., a novi nije donesen. Također, odredbama članka 9.b Zakona o cestama, propisano je da se za korištenje javnih cesta vozilima namijenjenima isključivo za prijevoz tereta, čija ukupna masa prelazi 3,5 tone, može naplaćivati korisnička naknada, a njezino uvođenje, visinu i namjenu odlukom propisuje Vlada Republike Hrvatske. Navedena odluka Vlade do vremena obavljanja revizije (lipanj 2024.) nije donesena.

Prema obrazloženju Uprave za ceste, jedan prolazak kamiona ukupne težine od 40 t jednak je prolasku 50 000 osobnih automobila. Uprava za ceste ističe da su ostvarena sredstva za pojedinu godinu dostatna samo za održavanje sigurnosti i protočnosti prometa na županijskim i lokalnim cestama, kao i za izvanredno održavanje kojim se povećava kvaliteta kolnika i sigurnost prometa, ali su nedovoljna za daljnji razvoj cestovne infrastrukture.

Udruga županijskih uprava za ceste Hrvatske, kao i pojedine županijske uprave za ceste, uključile su se u javnu raspravu o Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o cestama te istaknule potrebu osiguranja dostatnih izvora sredstava za izvođenje radova prema programima redovitog održavanja, izvanrednog održavanja te građenja i rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta.

Istaknuto je da županijske uprave za ceste upravljaju sa 70,0 % mreže javnih cesta na području Republike Hrvatske, da su županijske i lokalne ceste preduvjet regionalnog razvoja te da većina Županijskih uprava za ceste sadašnjim prihodima nisu u mogućnosti kvalitetno održavati najveću javnu cestovnu mrežu u vlasništvu Republike Hrvatske, čime je ugrožena i sigurnost prometovanja po županijskim i lokalnim cestama, kojima se služi veliki broj stanovnika Republike Hrvatske. Istaknuto je da se naknada za ceste koja se plaća pri registraciji motornih vozila za ceste, kao glavni prihod, nije usklađivala i povećavala od 2003., da je 2015. smanjena, da bez obzira na inflaciju nije povećavana, a da su sve ostale naknade kod registracije vozila pratile inflaciju.

Raspoloživa sredstva za program redovitog održavanja nisu dovoljna za pomirenje radova redovitog održavanja javnih cesta u obujmu kojim bi se zadovoljili standardi održavanja utvrđeni Pravilnikom o održavanju cesta, već ih zadovoljavaju u daleko manjem obujmu. Navode da je nužno osigurati dodatne stabilne, unaprijed poznate prihode za približno izjednačavanje, odnosno smanjenja razlike po prihodima unutar županijskih uprava za ceste, što bi se direktno odrazilo na stanje cesta jer većina županijskih uprava za ceste sadašnjim prihodima, koji su smanjeni ispod svakog minimuma, nisu u mogućnosti kvalitetno održavati ovu najveću javnu cestovnu mrežu.

– Rashodi

Iz ostvarenih prihoda, financiraju se rashodi za održavanje cesta, rashodi u vezi s funkcioniranjem Uprave za ceste te drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama.

Vrijednosno najznačajniji rashodi Uprave za ceste su rashodi za građenje i rekonstrukciju te redovito i izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta koji su ostvareni u iznosu od 4.273.282,16 eura, što čini 85,4 % ukupnih rashoda u 2022., odnosno u iznosu od 8.343.843,21 euro ili 91,4 % ukupnih rashoda u 2023. Slijede rashodi za funkcioniranje Uprave za ceste, koji čine 7,5 % ukupnih rashoda u 2022., odnosno 4,5 % u 2023. te drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama, koji čine 7,1 % ukupnih rashoda u 2022., odnosno 4,1 % u 2023.

Vrijednosno najznačajniji rashodi u okviru drugih rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama odnose se na prijenose dijela prihoda od godišnje naknade za uporabu javnih cesta Gradu Koprivnici za financiranje nerazvrstanih cesta na njegovom području, koji su u 2022. ostvareni u iznosu od 192.227,86 eura te za 2023. u iznosu od 200.874,81 euro. Izvršeni su na temelju odredaba članaka 98. i 108. Zakona o cestama, prema kojima se sredstva za građenje, rekonstrukciju i održavanje nerazvrstanih cesta na području gradova koji su sjedišta županija, a koje su bile razvrstane u javne ceste Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (Narodne novine 54/08, 122/08, 13/09, 104/09 i 17/10), osiguravaju dijelom iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, proporcionalno udjelu duljine nerazvrstanih cesta na području grada u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području županije.

Sredstva su doznačena prema mjerilima propisanim odredbom članka 8. Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, prema kojoj udjel duljine nerazvrstanih cesta na području Grada Koprivnice u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području Županije iznosi 5,2 %.

Naknada za uređenje voda plaćena je prema rješenjima o obračunu naknade koja donose Hrvatske vode, u skladu s odredbama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17, 66/19 i 36/24) prema kojima su obveznici naknade za uređenje voda vlasnici ili drugi zakoniti posjednici nekretnine, osim poljoprivrednog zemljišta, obračunavaju je i naplaćuju Hrvatske vode u visini koju uredbom propisuje Vlada Republike Hrvatske, a osnovica za obračun naknade je četvorni metar nekretnine za koju se naknada plaća. Prema rješenjima Hrvatskih voda i podacima iz evidencije Uprave za ceste o obračunu naknade, naknada za uređenje voda obračunana je za 4 294 200 m² županijskih i 3 014 046,5 m² lokalnih cesta, u iznosu od 78.665,87 eura za 2022., odnosno u iznosu od 78.665,84 eura za 2023.

Naknade stanicama za tehnički pregled za obavljanje poslova naplate godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, isplaćene su na temelju ugovora zaključenih sa stanicama za tehnički pregled. Naknada za obavljanje poslova u vezi s naplatom godišnje naknade za uporabu javnih cesta ugovorena je u iznosu od 1,00 euro po registriranom vozilu. Ugovoreno je i jamstvo za učinkovito obavljanje poslova naplate u obliku zadužnice na iznos u visini od 10,0 % uprihođenog iznosa godišnje naknade u prethodnoj godini, koju su se pravne osobe obvezale dostaviti Upravi za ceste. Također, Uprava za ceste je u lipnju 2020. i lipnju 2022. na vrijeme od dvije godine zaključila ugovor s Centrom za vozila Hrvatske d.d. o obavljanju poslova koji su povezani s izdavanjem potvrde o obračunatoj godišnjoj naknadi. Odnose se na elektroničku obradu podataka o naplati godišnje naknade koje se obavljaju u stanicama za tehnički pregled vozila, izvršena plaćanja u korist Uprave za ceste te dostavu podataka o svim obrađenim predmetima u stanicama, uz primjenu posebne programske aplikacije, uz naknadu u iznosu od 0,25 eura po registriranom vozilu.

Naknade stanicama za tehnički pregled za obavljanje poslova naplate godišnje naknade za uporabu javnih cesta i naknade Centru za vozila Hrvatske d.d. za obavljanje poslova elektroničke obrade podataka u vezi s naplatom godišnje naknade isplaćene su u iznosu od 68.117,48 eura u 2022., odnosno u iznosu od 71.498,42 eura u 2023.

Vrijednosno najznačajniji rashodi u okviru rashoda za funkcioniranje Uprave za ceste su rashodi za zaposlene, unutar kojih su iskazani rashodi za brutoplaće koji su u 2022. ostvareni u iznosu od 242.662,54 eura, a u 2023. u iznosu od 254.644,63 eura ili 3.031,48 eura prosječno mjesečno po zaposleniku. Plaće zaposlenika Uprave za ceste isplaćuju se na temelju Pravilnika o radu i plaćama, koje donosi Upravno vijeće Uprave za ceste. Do veljače 2023. plaće su isplaćivane na temelju Pravilnika o radu i plaćama iz srpnja 2020., a od veljače 2023. isplaćuju se na temelju Pravilnika o radu iz siječnja 2023. Prema odredbama navedenih Pravilnika, plaću čini osnovna brutoplaća na temelju složenosti i opsega poslova radnog mjesta uvećana za radni staž i dodatak za topli obrok u iznosu od 53,09 eura. Osnovna plaća utvrđuje se umnoškom koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta i osnovice za izračun plaće, koju čini prosječna tromjesečna brutoplaća po zaposlenome u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj.

Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta

Prema odredbama Zakona o cestama, planski temelj za upravljanje županijskim i lokalnim cestama, kao dijelom mreže javnih cesta u Republici Hrvatskoj, je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. kojom su utvrđeni ciljevi i plan razvitka županijskih i lokalnih te drugih javnih cesta u Republici Hrvatskoj.

U skladu sa Strategijom, Vlada Republike Hrvatske donosi program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od četiri godine. Posljednji Program građenja i održavanja javnih cesta Vlade Republike Hrvatske donesen je za razdoblje 2017. – 2020.

Planski dokumenti županijskih uprava za ceste su financijski planovi koji se donose prema odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21) te planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta koji se donose prema odredbama Zakona o cestama.

– Planiranje

Prema odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21), financijski plan izvanproračunskog korisnika sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine te sadrži opći i posebni dio i obrazloženje financijskog plana. Čelnik izvanproračunskog korisnika obavezan je prije dostave prijedloga financijskog plana nadležnom upravnom tijelu u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, prijedlog financijskog plana uputiti upravljačkom tijelu na usvajanje u skladu s aktima kojima je uređen rad izvanproračunskog korisnika. Statutom Uprave za ceste utvrđeno je da Upravno vijeće odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu.

Uprava za ceste donijela je financijske planove za 2022. i 2023., izmjene i dopune Financijskog plana za 2022. te dvije izmjene i dopune Financijskog plana za 2023.

Upravno vijeće je usvojilo prijedlog financijskog plana koji sadrži plan za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije godine na razini skupine ekonomske klasifikacije. Suglasnosti predstavničkog tijela su dobivene prije početka godine na koju se financijski plan odnosi, a na izmjene i dopune financijskih planova tijekom godine na koju se odnose.

Uprava za ceste je u rujnu 2021., odnosno listopadu 2022. primila uputu za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika Županije za 2022., odnosno 2023. Prema obrazloženju Uprave za ceste, do 2023. nije primjenjivala u uputama zadane rokove za predaju financijskih planova nadležnom upravnom odjelu Županije zato što u listopadu još nisu dovoljno poznati financiranje i financijski okviri, odnosno nepoznat je iznos sredstava dodatne pomoći Ministarstva koje se raspodjeljuju u prosincu po rebalansu državnog proračuna, već je s nadležnim upravnim odjelom Županije dogovarala krajnji prihvatljiv rok za dostavu financijskih planova kako bi se priložili uz materijale na sjednici Županijske skupštine istodobno s prijedlogom proračuna.

Županijska skupština je u svibnju 2023. prihvatila Izvješće o izvršenju Financijskog plana za 2022. te u svibnju 2024. Financijskog plana za 2023. Financijski planovi i izvještaji objavljeni su na mrežnim stranicama Uprave za ceste.

S obzirom na to da županijske i lokalne ceste čine najveću mrežu javnih cesta u Republici Hrvatskoj (66,7 %), od velike je važnosti kvalitetno provoditi mjere i postupke njihova održavanja, kako bi mogle zadovoljiti potrebe sigurnosti cestovnog prometa.

Prioritet u građenju i održavanju županijskih i lokalnih te drugih javnih cesta i potreba njihova razvitka utvrđena Strategijom mora se temeljiti na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim i gospodarskim analizama, s gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti prometa.

Uprava za ceste obrazlaže da su osnovni kriteriji za utvrđivanje prioriteta i iznosa ulaganja kod uvrštavanja pregledanih dijelova cesta i predloženih radova na njima u godišnje planove građenja i održavanja ukupni financijski okvir za svaku pojedinu godinu, ocjena stanja kolnika cesta, prosječni godišnji dnevni promet, učešće teškog teretnog prometa, prometna važnost cesta, ravnomjernost razvoja cestovne mreže u Županiji te dodatni izvori prihoda. Uz navedeno, prednost kod održavanja imaju županijske i lokalne ceste koje povezuju županijska urbana područja s naseljima s većim brojem stanovnika i na kojima se odvija gušći promet te ceste koje su važne za razvoj gospodarstva, obnovu i razvitak Županije u drugim područjima. Poseban prioritet imaju ulaganja u sanacije klizišta, propusta i mostova, održavanje prometne signalizacije i opreme, čime se izravno povećava sigurnost prometa, te ulaganja u radove na temelju naloga inspekcije za ceste koja obavlja inspekcijski nadzor nad javnim cestama.

Prije donošenja plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, kriteriji za određivanje prioriteta prema kojima se ceste uvrštavaju u plan, nisu utvrđeni u pisanom obliku (primjerice: riješeni imovinskopravni odnosi, ishodena građevinska dozvola, izvođenje radova u cestovnom pojasu – praćenje drugih projekata primjerice aglomeracija-kolnik, ocjena stanja kolnika, izvanredni događaji (vremenske nepogode/potresi, poplave), evidencija brojanja prometa, ne/postojeća biciklistička i pješačka infrastruktura, godišnji i glavni pregled mostova i propusta, uređenje spojeva s prometnicama višeg ranga (državne ceste), prometna važnost nekog područja, udio ukupne županijske ceste/lokalne ceste na području pojedine jedinice lokalne samouprave, izvedena ostala linijska infrastruktura, makadami – modernizacija prometnice s aspekta preusmjeravanja opterećenja drugih prometnica i dugoročnog smanjenja kontinuiranih troškova održavanja makadama i drugo).

Državni ured za reviziju preporučuje u pisanom obliku utvrditi kriterije za određivanje prioriteta prema kojima se ceste uvrštavaju u godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta.

Programom građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020., koji je donijela Vlada Republike Hrvatske u svibnju 2017., planirana su ulaganja u županijske i lokalne ceste u ukupnom iznosu od 2,834 milijarde kn (369.896.514,00 eura), a najvećim dijelom ovise o prihodima ostvarenim pri registraciji vozila iz naknade za uporabu javnih cesta. Utvrđeno je da navedeni Program sadrži pregled ostvarenja u prethodnom programskom razdoblju i ciljeve za nadolazeće četverogodišnje razdoblje, stavljajući prošle i buduće investicije u širi kontekst razvitka cestovnog sektora u funkciji općeg gospodarskog napretka države. Program održavanja cesta utvrđuje se dugoročnim, srednjoročnim i godišnjim planovima, a u skladu s odredbama Zakona o cestama. Dugoročne potrebe održavanja postojećih autocesta i državnih cesta, načela održavanja županijskih i lokalnih cesta te prijedlog kriterija prioriteta održavanja autocesta, državnih, županijskih i lokalnih cesta utvrđuju se strategijom razvitka cesta. Srednjoročni program održavanja javnih cesta donosi se za razdoblje od četiri godine, a ostvaruje se godišnjim planom održavanja koji donose upravitelji cesta. Operativnim programom održavanja cesta utvrđuje se vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg i tehnološki postupak, rok za izvršenje tih radova, kao i drugi uvjeti koji su bitni za njihovo izvođenje.

Uprava za ceste je koncem 2020. izradila četverogodišnji Program radova za razdoblje od 2021. do 2024., koji je na traženje Ministarstva ažuriran i proširen na 2025. Uprava za ceste obrazlaže da je navedeni Program dostavila Ministarstvu na objedinjavanje s ostalim upraviteljima javnih cesta u Republici Hrvatskoj u svrhu donošenja Programa građenja i održavanja javnih cesta od 2021. do 2025.

Također, obrazlaže da je tijekom obavljanja revizije (ožujak 2024.) u pripremi prijedlog Programa građenja i održavanja za razdoblje od 2023. do 2026. Ministarstvo je od Uprave za ceste za navedeni dokument zatražilo samo financijski okvir, odnosno financijske pokazatelje koje je Uprava za ceste sukcesivno dostavljala.

Odredbama članka 22. Zakona o cestama utvrđeno je da se program građenja i održavanja javnih cesta Vlade Republike Hrvatske, u dijelu koji se odnosi na županijske i lokalne ceste, ostvaruje godišnjim planom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, koji donose županijske uprave za ceste uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta te njihove izmjene i dopune (dva puta tijekom 2023.) donosilo je Upravno vijeće. Prijedloge plana građenja i održavanja Uprava za ceste nije upućivala na prethodnu suglasnost Ministarstvu i obrazlaže da je posljednju suglasnost na program građenja i održavanja dobila u listopadu 2019. te da su se navedene suglasnosti od nadležnog Ministarstva i prethodnih godina dobivale s godinom dana zakašnjenja. U travnju 2021. zatražila je suglasnost na Plan građenja i održavanja za 2021. koju nije dobila, a nakon toga, s obzirom na to da program za aktualno četverogodišnje razdoblje nije donesen, smatrala je da nema krovnog dokumenta s kojim se njezini prijedlozi planova građenja i održavanja mogu usuglasiti te navedene suglasnosti više nije tražila. Bez obzira na to što Vlada Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2021. do 2024. nije donijela, obveza Uprave za ceste da traži prethodnu suglasnost Ministarstva na prijedlog godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta nije prestala.

Državni ured za reviziju nalaže, prije donošenja godišnjeg plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, uputiti prijedlog plana građenja i održavanja na prethodnu suglasnost Ministarstvu.

Uprava za ceste donijela je u siječnju 2022. i 2023. godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. Plan za 2023. mijenjan je i dopunjava u travnju i srpnju 2023., zbog uravnoteženja planiranih rashoda s prihodima planiranim godišnjim financijskim planovima te njihovim izmjenama i dopunama.

Odredbama članka 13. Pravilnika o održavanju cesta utvrđeno je da se pod redovitim održavanjem cesta podrazumijevaju osobito poslovi nadzora i pregleda cesta i objekata, redovito održavanje prometnih površina, bankina, pokosa, sustava odvodnje, prometne signalizacije i opreme, cestovnih naprava i uređaja, vegetacije, osiguranje preglednosti, čišćenje ceste, redovitog održavanja cestovnih objekata, interventni radovi i zimska služba, a odredbama članka 45. istog Pravilnika da izvanredno održavanje cesta posebno obuhvaća obnavljanje i zamjenu kolničkog zastora, ojačanje kolnika u svrhu obnove i povećanja nosivosti i kvalitete vožnje, mjestimične popravke kolničke konstrukcije ceste u svrhu zaštite i povećanja nosivosti ceste, poboljšanje sustava odvodnje ceste, zamjenu, ugrađivanje nove i poboljšanje vertikalne prometne signalizacije i opreme ceste (kilometarski i smjerokazni stupići, zaštitne ograde i slično) na većim dijelovima ceste, saniranje odrona, popuzina, radovi na zaštiti kosina od erozije, sanaciju obložnih zidova, zaštitu ceste od podlokavanja, radove na uređenju zelenila u svrhu biološke zaštite ceste, ukrašavanja okoliša i zaštite od snježnih zapuha, pojedinačne korekcije geometrijskih elemenata ceste (ublažavanje oštih krivina, uređenje poprečnih nagiba, stajališta uz cestu i drugo) sa svrhom poboljšanja sigurnosti prometa, kojima se ne mijenja usklađenost s lokacijskim uvjetima u skladu s kojim je cesta izgrađena, uređenje raskrižja u istoj razini (oblikovanje, preglednost, ugradnja nove signalizacije i opreme) kojima se ne mijenja usklađenost s lokacijskim uvjetima u skladu s kojim je cesta izgrađena, poboljšanje uvjeta prometa uređenjem stajališta, odmorišta, pješačkih staza, obnovu i postavu instalacija, opreme i uređaja ceste.

Također je utvrđeno da izvanredno održavanje cestovnih objekata posebno obuhvaća zamjenu kolnika, zamjenu hidroizolacije, popravak ili zamjenu rasponske konstrukcije, stupova i upornjaka, popravak ili zamjenu sustava za odvodnju, popravak ili zamjenu ležajeva, popravak ili zamjenu prijelaznih naprava, uređenje prijelaza na nasip, zaštitu stupova i upornjaka od podlokavanja, cjelovitu antikorozivnu zaštitu, sanaciju i zaštitu betonskih površina, zamjenu i obnovu propusta i mostova do 10 m raspona, sanaciju tunelske obloge te sanaciju i obnovu zidova.

U tablici broj 3 daju se podaci o rashodima za ostvarivanje programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta i godišnjih izvješća o poslovanju Uprave za ceste za 2022., odnosno 2023. te podataka iz evidencija Uprave za ceste za 2022., odnosno 2023.

Tablica broj 3

Planirani i ostvareni rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta i godišnjih izvješća o poslovanju te evidencija Uprave za ceste u eurima

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel*	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel*
	1	2	3	4 (3/2*100)	5	6	7	8 (7/6*100)	9
1.	Građenje i rekonstrukcija županijskih i lokalnih cesta	26.544,56	0,00	0,0	0,0	210.000,00	30.577,96	14,6	0,4
1.1.	Građenje	0,00	0,00	0,00	0,0	200.000,00	26.430,37	13,2	0,3
1.2.	Izrada projektne dokumentacije i drugi pripremni radovi za potrebe građenja i rekonstrukcije	26.544,56	0,00	0,0	0,0	10.000,00	4.147,59	41,5	0,0
2.	Redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta	2.854.456,16	2.479.064,90	86,8	58,0	3.550.000,00	3.593.161,90	101,2	43,1
2.1.	Nadzor i pregled cesta i objekata	60.061,49	51.005,57	84,9	1,2	60.065,56	60.777,71	101,2	0,7
2.2.	Održavanje prometnih površina	800.801,02	491.509,78	61,4	11,5	1.379.465,90	1.367.721,68	99,1	16,4
2.3.	Održavanje bankina	135.399,99	147.571,18	109,0	3,4	129.911,25	189.374,60	145,8	2,3
2.4.	Održavanje pokosa	26.118,85	26.702,09	102,2	0,6	26.115,00	13.925,70	53,3	0,2
2.5.	Održavanje sustava odvodnje	427.757,34	619.318,04	144,8	14,5	427.876,78	476.658,47	111,4	5,7
2.6.	Održavanje prometne signalizacije i opreme	177.198,84	157.182,65	88,7	3,7	176.903,10	145.238,28	82,1	1,7
2.7.	Održavanje cestovnih naprava i uređaja	2.141,80	11.227,95	524,2	0,3	2.192,99	1.656,81	75,6	0,0
2.8.	Održavanje vegetacije	488.210,37	583.998,59	119,6	13,6	460.814,06	666.351,96	144,6	8,0
2.9.	Osiguranje preglednosti	6.525,81	3.250,37	49,8	0,1	6.518,75	10.828,09	166,1	0,1
2.10.	Čišćenje ceste	691,82	5.271,91	762,0	0,1	698,51	4.450,00	637,1	0,1
2.11.	Održavanje cestovnih objekata	23.434,97	17.681,07	75,4	0,4	23.832,84	26.193,00	109,9	0,3
2.12.	Zimska služba	506.113,86	364.345,70	72,0	8,5	505.605,26	416.837,06	82,4	5,0
2.13.	Troškovi povećanja jediničnih cijena radova za više od 6 % za 2021. i od lipnja do konca prosinca 2022.	200.000,00	0,00	0,0	0,2	350.000,00	213.148,54	60,9	2,6
3.	Izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta	2.455.371,94	1.794.217,26	73,1	41,9	5.216.900,00	4.720.103,36	90,5	56,6
3.1.	Sanacija kolnika	1.964.297,56	1.729.067,12	88,0	40,4	4.826.900,00	4.470.377,80	92,6	53,6
3.2.	Saniranje odrona, popuzina	66.361,40	18.408,89	27,7	0,4	140.000,00	116.207,83	83,0	1,4
3.3.	Uređenje raskrižja	199.084,21	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00		0,0
3.4.	Obnova i postava instalacija, opreme i uređaja ceste	66.361,40	19.065,63	28,7	0,4	50.000,00	0,00	0,0	0,0
3.5.	Zamjena i obnova propusta i mostova do 10 m raspona	159.267,37	27.675,62	17,4	0,6	200.000,00	133.517,73	66,8	1,6
Sveukupno 1+2+3		5.336.372,66	4.273.282,16	80,1	100,0	8.976.900,00	8.343.843,22	92,9	100,0

* Udjel ostvarenih u ukupnim rashodima (u %)

Vrijednosno najznačajniji rashodi za ostvarivanje programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije odnose se na rashode za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta. Slijede rashodi za izvanredno održavanje te rashodi za građenje županijskih i lokalnih cesta.

U planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, koji su doneseni početkom godine za tekuću godinu, za radove izvanrednog održavanja te građenja i rekonstrukcije iskazani su podaci o jedinici lokalne samouprave, nazivi pojedinih cesta, oznaka ceste, planirane dionice, dužina dionice, vrsta planiranog zahvata, izvor financiranja (Uprava za ceste, jedinica lokalne samouprave) i planirani iznosi ulaganja. Podaci iskazani u tablici broj 3 prikupljeni su od Uprave za ceste tijekom obavljanja revizije jer Uprava za ceste planovima građenja i održavanja te izvještajima o radu nije iskazivala planirane ni izvršene rashode za redovito održavanje cesta po vrstama radova (osim u ukupnim iznosima) koje je ugovarala Okvirnim sporazumom, odnosno godišnjim ugovorima o izvođenju radova redovitog održavanja. Planirane i izvršene radove izvanrednog održavanja nije iskazivala na način kako je to predviđeno odredbama članka 45. Pravilnika o održavanju cesta. Izmjene i dopune planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za pojedine planirane stavke (u okviru izvanrednog održavanja), osim dvaju izmjena planova za 2023. zbog neplaniranog izvora sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU), nisu donošene u pisanom obliku. Također, Uprava za ceste nije u pisanom obliku izrađivala obrazloženja o kriterijima prema kojima su ceste i dionice uvrštavane u plan održavanja i građenja. Izmjene planova građenja i održavanja nije sastavljala te nije vidljivo na temelju čega je mijenjala navedene planove, u kojima bi bili navedeni razlozi uvrštenja ili izuzimanja pojedine ceste i dionice iz dotadašnjeg plana građenja i održavanja. Uprava za ceste obrazlaže da zbog pojedinih promjena nisu rađene izmjene planova građenja i održavanja radova, ali su u izvješćima o radu usvojene na svim razinama. Također, obrazlaže da na sjednici Upravnog vijeća ravnatelj usmeno obrazlaže razloge predlaganja određenih projekata, kao i pojedine izmjene i dopune nakon čega Upravno vijeće prihvata prijedlog ravnatelja. Obrazloženja ravnatelja citirana su u zapisnicima Upravnog vijeća.

Planirani rashodi za obavljanje poslova redovitog održavanja nisu obuhvaćeni planovima građenja i održavanja jer, prema obrazloženju Uprave za ceste, navedeni planovi su podloga za sastavljanje planova nabave i vidljivi su u troškovnicima koji su prilog godišnjim ugovorima o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta na području Županije.

Revizijom je utvrđeno da se podaci o planiranim rashodima za obavljanje poslova građenja i održavanja, koje je Uprava za ceste dostavila Državnom uredu za reviziju tijekom revizije, razlikuju od planiranih iznosa iskazanih u Financijskom planu za 2022. za 264.529,86 eura manje te za 37.300,00 eura više za 2023.

Državni ured za reviziju preporučuje godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta donositi tako da sadrže sve planirane poslove građenja i održavanja na županijskim i lokalnim cestama opisane na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o održavanju cesta kako bi se moglo procijeniti troškove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za svaku dionicu ceste odvojeno i prema vrsti radova koji se planiraju obaviti. Nalaže uskladiti rashode sadržane u godišnjem planu građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta s financijskim planom.

Izvješća o radu je Uprava za ceste, nakon usvajanja na Upravnom vijeću, dostavljala nadležnom upravnom odjelu Županije i Županijskoj skupštini, koja ih je prihvatila. Također, svake godine Ministarstvu do konca veljače na propisanim obrascima dostavlja izvješća o izvršenju planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta. Do 2021. Ministarstvo je od Uprave za ceste tražilo podatke s popisom projekata, a od 2021. u zadanim tablicama traži samo podatke o duljinama cesta u kilometrima i financijske podatke.

U izvješćima o radu prikazani su podaci o županijskim i lokalnim cestama (asfalt, makadam, dužina ceste) ukupno po jedinicama lokalne samouprave i cestarijama, ocjena stanja kolnika županijskih i lokalnih cesta s ukupnim dužinama u svakoj pojedinoj ocjeni, financijski pokazatelji te podaci o izvedenim radovima. U okviru Izvješća o radu prikazano je izvršenje plana radova na način da je dana informacija na području koje jedinice lokalne samouprave su izvršeni radovi u okviru izvanrednog održavanja, broj i oznaka javne ceste, opis i duljina dionice te realizirana vrijednost (s porezom na dodanu vrijednost). Prema podacima iz izvješća o radu, radovi u okviru izvanrednog održavanja u 2022. izvršeni su u iznosu od 1.775.151,62 eura, a prema podacima iz izvršenja financijskog plana u iznosu od 1.794.217,26 eura, što je 1,1 % više. Revizijom je utvrđeno da Izvješćem o radu za 2022. nije obuhvaćena nabava i ugradnja LED radarskih uređaja. Izvršeni radovi se odnose na modernizaciju četiri lokalne ceste i jedno proširenje mosta, obnovu kolnika na jedanaest županijskih i pet lokalnih cesta te sanaciju odrona na jednoj lokalnoj cesti. Jedinice lokalne samouprave su prema različitim modelima u skladu s mogućnostima na temelju Ugovora o sufinanciranju sufinancirale navedene radove u iznosu od 215.985,35 eura te su još ulagale dodatna vlastita sredstva kroz model preuzimanja obveze izrade podloga za modernizaciju cesta. Tijekom 2022. Uprava za ceste nije ostvarila rashode za građenje i rekonstrukciju.

Prema podacima iz Izvještaja o radu, u 2023. radovi u okviru izvanrednog održavanja i izgradnje izvršeni su u iznosu od 4.750.681,32 eura, od čega se 26.430,37 eura ili 0,6 % odnosi na izgradnju raskrižja. Obnovljeni su kolnici na 20 županijskih i 23 lokalne ceste, sanirano je jedno klizište, modernizirane su tri lokalne ceste te su obavljeni radovi na proširenju dva propusta i jednog mosta. Na radove koje financira Uprava za ceste odnosi se 2.086.539,04 eura, od čega je 151.945,05 eura ili 7,3 % obveza sufinanciranja jedinica lokalne samouprave. Također, jedna jedinica lokalne samouprave preuzela je obvezu izrade podloge kod modernizacije ceste te na taj način samostalno uložila u projekt. Za izvršenje radova izvanrednog održavanja na 32 dionice Uprava za ceste je iznos od 2.659.994,70 eura osigurala iz Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU).

Iz navedenog izvora su u 2023. podmireni i rashodi za radove za redovito održavanje na 21 dionici cesta u iznosu od 1.112.559,95 eura. U godišnjim Izvješćima o radu Uprava za ceste navodi da je redovitim održavanjem od 2015. do 2022. obnovljeno ukupno 168,6 km županijskih i lokalnih cesta te da je za redovito održavanje u 2022. utrošeno 2.479.064,90 eura, dok je u 2023. za redovito održavanje utrošeno 3.593.161,89 eura. Druge podatke o redovitom održavanju županijskih i lokalnih cesta (primjerice: izvršeni radovi u odnosu na ugovorene s opisima i obrazloženjima) u Izvješćima o radu za 2022. i 2023. Uprava za ceste ne navodi.

Revizijom je napravljena usporedba podataka iskazanih u Planu građenja i održavanja za 2022. s podacima iz Izvješća o radu za 2022. te je utvrđeno da su radovi građenja i izvanrednog održavanja planirani u iznosu od 1.953.679,74 eura (20,82 km), a izvršeni u iznosu od 1.775.151,62 eura (21,85 km), što je 178.528,12 eura ili 9,1 % manje od plana. Također je usporedbom podataka utvrđeno da planirani radovi izvanrednog održavanja (obnova kolnika) na jednoj lokalnoj cesti, sanacija klizišta (Borje) i proširenje mostova na dvije županijske ceste u ukupnom iznosu od 218.992,63 eura te rekonstrukcija dva raskrižja u iznosu od 119.450,53 eura nisu izvršeni. Radovi izvanrednog održavanja (obnova kolnika) na tri lokalne i jednoj županijskoj cesti u ukupnom iznosu od 206.288,73 eura su izvršeni, ali nisu planirani.

Usporedbom podataka iz Plana građenja i održavanja za 2023. prema kojem su radovi građenja i izvanrednog održavanja planirani u iznosu od 5.301.798,00 eura (47,79 km), s podacima iz Izvješća o radu za 2023., prema kojem su radovi građenja i izvanrednog održavanja izvršeni u iznosu od 4.746.533,74 eura (46,26 km), vidljivo je da su radovi izvršeni za 555.264,26 eura ili 10,5 % manje od planiranoga. Rekonstrukcija jednog raskrižja u planiranom iznosu od 145.000,00 eura i obnova kolnika na jednoj lokalnoj cesti u planiranom iznosu od 120.000,00 eura nisu izvršene, dok su radovi na izvanrednom održavanju drugih cesta i sanaciji jednog klizišta izvršeni više, odnosno manje od plana.

Prema obrazloženju Uprave za ceste, u 2022. planirana obnova kolnika na jednoj lokalnoj cesti (LC 26032) nije realizirana 2022. niti 2023. zbog nezavršenosti projekta Aglomeracije te je njezina realizacija započela u 2024. Sanacija klizišta (Borje) i proširenje mostova na dvije županijske ceste (preko potoka Komarnica u naselju Molve i kanala Lipovac – Koprivnički Bregi) nisu realizirani zbog dugog čekanja na uporabnu dozvolu (LC 26003), a zbog odustajanja sufinanciranja jedinica lokalne samouprave od projekata proširenja mostova preko potoka i kanala jedan most je u dogovoru s jedinicom lokalne samouprave realiziran u 2023., ali bez njezinog sudjelovanja u financiranju. Investitorsku ulogu rekonstrukcije raskrižja s nerazvrstanom cestom (LC 26129) je preuzela jedinica lokalne samouprave, međutim tijekom 2022. nije uspjela ishoditi građevinsku dozvolu. Projekt je ponovno bio u planu 2023. te je djelomično realiziran koncem godine, a završetak radova je predviđen u 2024. Rekonstrukcija raskrižja (ŽC 2214 i LC 26108) u gradu koji je preuzeo ulogu investitora planira se tri godine uzastopno, međutim zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa još nije dobivena građevinska dozvola.

Uprava za ceste obrazlaže da se zbog nemogućnosti realizacije pojedinih planiranih projekata otvorio prostor za realizaciju obnove kolnika manjih dionica (ŽC 2138, LC 26041, LC 26129 i LC 26120), koje je u svrhu uštede sredstava izuzela iz realizacije redovitog održavanja, provela je postupke jednostavne nabave obuhvaćene izmjenama Plana nabave te je o navedenom upoznala Upravno vijeće na sjednici u srpnju 2022. S obzirom na to da postoji velika potreba održavanja kolnika, uvrštavanje bilo koje dionice bilo koje županijske ili lokalne ceste na području Županije u Plan nabave ili Plan radova, kada se za to ukaže mogućnost, Uprava za ceste smatra opravdanim. S time da su prioriteti uvijek već započete višegodišnje obnove pojedinih cesta, a pogotovo ako u financiranju ili kao investitori sudjeluju i jedinice lokalne samouprave.

Također, revizijom je utvrđeno da u Izvješćima o radu za 2022. i 2023. nisu obuhvaćeni rashodi u iznosu od 19.065,63 eura (u tablici broj 3 iskazani u okviru izvanrednog održavanja) i 6.968,75 eura (u tablici broj 3 iskazani u okviru redovitog održavanja), koji se odnose na nabavu i ugradnju LED radarskih uređaja i održavanje autobusnih stajališta, a evidentirani su u izvješću o izvršenju financijskog plana.

Državni ured za reviziju preporučuje planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta obuhvatiti i radove redovitog održavanja, odnosno sve rashode koji se odnose na građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta.

– Građenje i rekonstrukcija

Rashodi za građenje županijskih i lokalnih cesta ostvareni u 2023. u iznosu od 30.577,96 eura odnose se na izgradnju raskrižja s nerazvrstanom cestom u Kozarevcu (Kloštar Podravski) u iznosu od 26.430,37 eura i 4.147,59 eura za izradu projektne dokumentacije. Rashoda za građenje i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta tijekom 2022. nije bilo.

Planom građenja i održavanja za 2022. planirana je izgradnja raskrižja s nerazvrstanom cestom u Kozarevcu u iznosu od 53.089,12 eura i za 2023. u iznosu od 70.000,00 eura te rekonstrukcija raskrižja ŽC 2214 i LC 26108 u Đurđevcu u iznosu od 66.361,40 eura za 2022., a Planom građenja i održavanja za 2023. u iznosu od 100.000,00 eura. Također, za 2023. planirana je izrada projektne dokumentacije u iznosu od 10.000,00 eura.

U prosincu 2023. Uprava za ceste je s Općinom Kloštar Podravski zaključila Ugovor o sufinanciranju na izgradnji kružnog toka u naselju Kozarevac u kojem je utvrđeno da je Općina nakon provedenog postupka javne nabave s izvođiteljem zaključila Ugovor o izvođenju radova u ukupnom iznosu od 75.170,88 eura. Prema navedenom Ugovoru obveza Uprave za ceste je plaćanje radova u visini od 80,0 % obračunatih radova u utvrđenim rokovima Općini na njezin zahtjev, odnosno u najvišem iznosu od 100.000,00 eura, obračunato bez pješačkih, biciklističkih i zelenih površina, a ugovoreni iznos obračunava se po sistemu obračuna jediničnih cijena i stvarnih količina. Ugovoreni iznos se obračunava po sistemu obračuna jediničnih cijena i stvarnih količina, a na temelju primljene mjesečne i okončane situacije. Općina je koncem prosinca 2023. dostavila Upravi za ceste dvije privremene situacije koje je ovjerio nadzorni inženjer te zahtjev za doznaku sredstava na temelju Ugovora u iznosu od 26.430,37 eura. Navedeni iznos je Uprava za ceste koncem prosinca 2023. uplatila na račun Općine.

Uprava za ceste je u travnju 2023. izdala Gradu Đurđevcu, na njegov zahtjev, punomoć da u njezino ime i za njezin račun vodi postupak ishoda građevinske i uporabne dozvole, rješava imovinskopravne poslove, javnu nabavu i sve ostale potrebne radnje vezane za rekonstrukciju raskrižja ŽC 2214 i LC 26108 u Đurđevcu. Prema obrazloženju Uprave za ceste, u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2024.) navedeni postupci i radnje su u tijeku.

Rashodi za izradu projektne dokumentacije i druge pripremne radove za potrebe sanacije županijskih i lokalnih cesta ostvareni u 2023. u iznosu od 4.147,59 eura odnose se na troškove izrade projektne i tehničke dokumentacije, geodetske radove potrebne za projektiranje i ishoda posebnih uvjeta te kasnije potvrda glavnih projekata za radove na sanaciji klizišta Borje 1 i Borje 2.

– Redovito održavanje

Popis radova redovitog i izvanrednog održavanja cesta, opseg i rokovi izvođenja pojedinih radova utvrđeni su Pravilnikom o održavanju cesta. Redovito održavanje čini skup mjera i radnji koje se provode tijekom cijele godine na cestama uključujući i sve objekte i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti prometa na njima. Stručni nadzor nad izvođenjem radova održavanja (javnih) cesta mogu provoditi samo osobe koje imaju pravo uporabe strukovnog naziva ovlaštene arhitekt ili ovlaštene inženjer sukladno posebnom propisu.

Nadzor nad radovima obavljaju stručne osobe iz redova zaposlenika Uprave za ceste zadužene za organiziranje i nadzor radova redovitog održavanja i zaštite cesta za svaku pojedinu cestariju (Koprivnica, Križevci i Đurđevac) u skladu s odredbama godišnjeg Ugovora o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta.

Odredbama članka 41.a Pravilnika o održavanju cesta utvrđen je standard redovitog održavanja, odnosno popis radova redovitog održavanja javne ceste, način i rokovi provjeravanja stanja svih dijelova javne ceste, vrste i rokovi izvođenja radova kojima se zadržava odnosno vraća na traženu razinu funkcionalnost dijelova javne ceste te razina usluge za sve poslove redovitog održavanja javnih cesta. Namjena standarda je da olakša planiranje aktivnosti održavanja, izradu proračuna i nabavu radova održavanja. Cilj mu je osigurati očuvanje elemenata cestovne infrastrukture, temelj za kontrolu kvalitete i praćenje postignute razine usluge te alat za definiranje programa preventivnog i periodičkog održavanja cesta. Opseg pojedinih radova održavanja i rokovi za njihovo izvođenje određuju se ovisno o vrsti javne ceste, njezinoj namjeni, prometnoj funkciji, veličini i vrsti prometa. Međutim, navedenim standardom (Pravilnikom) nisu utvrđeni normativi utroška materijala, radnih sati vozila, strojeva i radne snage. Stvarni opseg i rokove za izvođenja pojedinih radova određuje upravitelj ceste.

Podaci o stanju cesta, prometno opterećenje dionica te raspoloživost financijskih sredstava su kriteriji prema kojima je planirano održavanje cesta. Uprava za ceste obrazlaže da prema Standardu održavanja minimalan godišnji iznos potreban za „fer” redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta, što ne uključuje radove pojačanih obnova kolnika i modernizacije, nakon obračuna klizne skale za 2023. iznosi 8.600,00 eura/km ceste na godinu. Prihod od naknada za ceste, uključujući naknadu za služnost i druge manje prihode od naknada koje su izvorni prihodi Uprave za ceste, u 2023. je iznosio 5.065,00 eura/km, što prema procjeni Uprave za ceste zadovoljava 60,0 % potreba redovitog održavanja. S obzirom na to da raspoloživa financijska sredstva od naknada za ceste ne zadovoljavaju redovito održavanje cesta prema propisanim standardima, Uprava za ceste je ovisna o dodatnim sredstvima prema Odluci Ministarstva te sufinanciranju jedinica lokalne samouprave i drugih izvora, odnosno morali su se zapostaviti radovi koji imaju manji utjecaj na sigurnost prometa (krčenje šiblja, košnja trave na cijeloj širini poprečnog profila ceste, uređenje odvodnih jaraka i drugo).

Prema odredbama članka 33. Zakona o cestama, pravna osoba koja upravlja javnom cestom radove redovitog održavanja javnih cesta može ustupiti za razdoblje od četiri godine. U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2024.) na snazi je bio okvirni sporazum za ustupanje radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije od 1. lipnja 2021. do 31. svibnja 2025., zaključen između Uprave za ceste i izvoditelja radova redovitog održavanja odabranog u otvorenom postupku javne nabave. Odabrani izvoditelj je zajednica ponuditelja koju čine dva trgovačka društva i bila je jedini ponuditelj u provedenom postupku nabave procijenjene vrijednosti u iznosu od 10.617.824,67 eura, u kojemu je utvrđeno da su trgovačka društva registrirana, specijalizirana i opremljena za poslove koji su im povjereni, o čemu je sastavljen zapisnik. Okvirnim sporazumom utvrđeni su uvjeti za zaključivanje godišnjih ugovora o izvođenju radova redovitog održavanja. Jedinичne cijene radova ugovorene godišnjim ugovorima moraju odgovarati cijenama navedenim u troškovniku, a mogu se mijenjati, nakon isteka prve godine važenja okvirnog sporazuma, ako se cijene elemenata na temelju kojih je određena jedinična cijena povećaju ili smanje za više od 6 (šest) postotaka, i to za razliku iznad navedenog postotka. U slučaju smanjenja cijene, Uprava za ceste može zahtijevati razliku u cijeni radova i to istovjetnim obračunom i pod uvjetima kako je to određeno i za povećanje cijene radova.

Obavljeni radovi plaćaju se na temelju mjesečnih obračunskih situacija, a razlika između ugovorene i izmijenjene cijene radova na temelju posebno ispostavljenog računa i obračuna troška povećanja cijene po formuli utvrđenoj okvirnim sporazumom i godišnjim ugovorima, na temelju podataka o cijenama radova i drugim gospodarskim pokazateljima pribavljenima od Državnog zavoda za statistiku. Za radove izvedene u 2022. i 2023. razlika u cijeni (povećanje) iznosila je 657.530,75 eura.

Okvirnim sporazumom ugovoreno je i jamstvo izvoditelja za uredno ispunjenje Sporazuma u iznosu od 5,0 % od vrijednosti Sporazuma te je obvezan izdati i jamstvo za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku od tri godine nakon dostave okončane situacije po godišnjem ugovoru, prije ovjere Uprave za ceste, u iznosu od 10,0 % (bez poreza na dodanu vrijednost) od vrijednosti izvedenih radova. Navedena jamstva trebaju biti u obliku neopozive bankarske garancije, naplative od banke na prvi poziv, bez prava protesta.

Na temelju okvirnog sporazuma zaključeni su godišnji ugovori o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta od 1. lipnja do 31. prosinca 2021., od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. odnosno od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. Vrijednost radova za 2022. ugovorena je u iznosu od 2.654.456,17 eura, a za 2023. u iznosu od 2.655.000,00 eura. Prvi dodatak ugovoru za 2023. zaključen je početkom travnja 2023. i njime su utvrđene stavke troškovnika na koje se neće primjenjivati ugovorena mogućnost obračuna razlike u cijeni te vrijednost ugovora u iznosu od 3.200.000,00 eura. Drugi dodatak ugovoru zaključen je koncem prosinca 2023. s ukupnom vrijednosti radova redovitog održavanja u iznosu od 3.220.000,00 eura. U dodacima ugovoru nisu navedeni razlozi zaključivanja većih ukupnih vrijednosti radova redovitog održavanja od utvrđene osnovnim godišnjim ugovorom za 2023. Za povećane iznose ugovorene dodacima ugovoru osigurani su izvori financiranja, iz sredstava Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU). Podaci o jediničnim cijenama radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije po pojedinim poslovima redovitog održavanja, ugovoreni okvirnim sporazumom i godišnjim ugovorima koji su bili na snazi od siječnja 2022. do konca 2023., dani su u Prilogu 1.

Rashodi za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta u 2022. ostvareni su u iznosu od 2.479.064,90 eura ili 175.391,25 eura (6,6 %) manje od vrijednosti radova ugovorenih godišnjim ugovorom o izvođenju radova redovitog održavanja zbog manjeg utroška zimske službe te provođenja izdvojenih nabava za asfaltiranje četiri dionice cesta pri čemu Uprava za ceste postiže niže cijene u odnosu na ugovorene navedenim godišnjim ugovorom.

Rashodi za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta u 2023. ostvareni su u iznosu od 3.593.161,90 eura, odnosno 3.380.013,35 eura (nije uključena obračunata razlika u cijeni za 2022. u iznosu od 213.148,55 eura), što je 161.377,25 eura ili 5,0 % više od vrijednosti radova ugovorenih godišnjim ugovorom i dodatka ugovoru o izvođenju radova redovitog održavanja. Više ostvareni rashodi od ugovorenih godišnjim ugovorom o izvođenju radova redovitog održavanja u 2023. odnose se na nabavu radova i usluga pojedinačnih vrijednosti do 150.000,00 kn (19.908,42 eura), odnosno radova do 200.000,00 kn (26.544,56 eura) temeljem ponuda različitih izvoditelja dostavljenih Upravi za ceste na njezin zahtjev, a provedenih nakon izdavanja narudžbenice, u skladu s Odlukama o provedbi postupaka jednostavne nabave koje je donio ravnatelj Uprave za ceste u veljači 2022. te ožujku 2023.

Rashodi u iznosu od 1.112.559,95 eura za radove redovitog održavanja u 2023. na 21 dionici cesta podmireni su iz sredstava dobivenih iz Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU).

Za radove održavanja cesta utvrđenih godišnjim planom, uprave za ceste su obvezne donositi mjesečne odnosno višemjesečne operativne programe koje uz njihovo prihvaćanje mogu sastaviti i izvođači radova na održavanju cesta. Operativnim programom održavanja utvrđuje se, između ostalog, vrijeme i raspored izvođenja radova, opseg i tehnološki postupak te rok za izvođenje radova. Višemjesečni ili višegodišnji operativni programi trebaju sadržavati prikaz zatečenog stanja ceste na početku planskog razdoblja, razine prednosti, iznos planiranih ulaganja te prikaz očekivanog stanja na kraju planskog razdoblja.

Uprava za ceste sastavljala je mjesečne operativne programe radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta za svaku pojedinu cestariju (Koprivnica, Križevci, Đurđevac) na čijem području se planiraju obavljati radovi, koje je dostavljala izvođaču radova do konca tekućeg mjeseca za idući mjesec. Navedeni planovi sadrže podatke o vrsti radova (aktivnosti), jedinici mjere, količini, jediničnoj cijeni, planiranoj vrijednosti, početku i završetku izvođenja te raspored izvođenja pojedinih radova. Također, donijela je izvedbene programe zimske službe za 2022./2023. i 2023./2024., kojima je planirano obavljanje radova zimske službe za razdoblje od 15. studenoga tekuće do 25. ožujka sljedeće godine.

Ugovoreni radovi redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023. obavljani su u skladu s mjesečnim operativnim programima održavanja, a plaćanja obavljenih radova izvršena su na temelju mjesečnih obračuna izvedenih radova ovjerenih potpisom zaposlenika Uprave za ceste nadležnog za nadziranje radova redovitog održavanja. Pregledom obračuna izvedenih radova u svibnju i listopadu 2022. te svibnju i listopadu 2023. utvrđeno je da su cijene izvedenih radova obračunane po ugovorenim jediničnim cijenama. Rashodi za troškove povećanja jediničnih cijena radova od lipnja do konca prosinca 2022. ostvareni u 2023. odnose se na primjenu odredbi o povećanju cijena elemenata na temelju kojih je određena ponudbena cijena radova redovitog održavanja za 6,0% (razlika u cijeni) iz okvirnih sporazuma i zaključenih godišnjih ugovora. U skladu s okvirnim sporazumima i ugovorima o izvođenju radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta, povećanje jediničnih cijena pojedinih radova za više od 6,0 % utvrđeno je, po zahtjevu izvođača radova, na temelju podataka prikupljenih od Državnog zavoda za statistiku.

Redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta u zimskom razdoblju provedeno je u skladu s izvedbenim programima zimske službe koje je Uprava za ceste donijela na prijedlog, odnosno u dogovoru s izvođačem radova redovitog održavanja cesta. Nadležnost i odgovornost izvođača zimske službe regulirana je godišnjim Ugovorom na temelju okvirnog sporazuma o obavljanju poslova redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta na području Županije. Izvedbeni programi zimske službe koji se odnose na zimska razdoblja u 2022. i 2023. sadrže sve propisane elemente za njihovu provedbu, osim nacrtu posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega te mjesta i načina isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima. U skladu s odredbama Pravilnika, izvedbenim programima zimske službe utvrđeni su organizacijska shema ustroja, nadležnosti i odgovornosti izvođača zimske službe; raspored mjesta stalne pripravnosti; karta cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe; raspored mehanizacije, opreme, materijala za posipanje cesta i radne snage potrebne za izvođenje planiranih radova; raspored dežurstva, obvezne prisutnosti, stupnjevi pripravnosti i raspored radnih skupina te način prikupljanja podataka i shema obavješćavanja o stanju i prohodnosti cesta.

Prema usmenom obrazloženju Uprave za ceste nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega se odnosi na autoceste (raspored kretanja ralica u više cestovnih traka istovremeno), a prostor za isključivanje vozila na županijskim i lokalnim cestama na području Županije ne postoji te nije niti moguće utvrditi način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima.

Odredbama članka 14. Pravilnika o održavanju cesta utvrđeno je da nadzor nad stanjem cesta i objekata obavlja upravitelj ceste, putem redovitih i izvanrednih pregleda te izvođač radova redovitog održavanja ceste, putem ophodarske službe. Također je utvrđeno da je Upravitelj ceste dužan voditi evidenciju o obavljenim pregledima ceste i sve podatke prikupljene pregledom ceste u obvezi je pohraniti na način određen pozitivnim propisima. O obavljenom pregledu ceste, službena osoba upravitelja ceste ili izvođača radova redovitog održavanja ceste (u daljnjem tekstu: službena osoba), sastavlja zapisnik koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima. Zapisniku o obavljenom pregledu ceste, službena osoba prilaže i prikupljene dokaze (slike, skice, izjave i drugo). Prikupljeni podaci o stanju ceste čine temeljnu podlogu za izradu planova za određivanje potrebnih zahvata na održavanju cesta. Odredbama članka 16. istog Pravilnika utvrđeno je da je Upravitelj ceste, odnosno izvođač radova na cesti, u obvezi osigurati da se sezonski pregledi cesta obavljaju dva puta godišnje, u pravilu nakon zimskog razdoblja (ožujak – svibanj) i u jesen (rujan – studeni), a radi provjere stanja cesta i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja ceste.

Izvanredni pregledi, prema odredbama članka 19. navedenog Pravilnika, obavljaju se odmah nakon nastanka događaja kao što su prirodne katastrofe, teže prometne nesreće, požara, eksplozije, klizanja terena te drugih izvanrednih događaja koji imaju negativni utjecaj na ceste, pri određivanju sposobnosti ceste za preuzimanje prekomjernih ili izvanrednih opterećenja, prije isteka garancijskog roka po izgradnji ili rekonstrukciji te na zahtjev inspekcije za ceste Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture. Upravitelj ceste određuje sadržaj i opseg izvanrednog pregleda ceste i imenuje Povjerenstvo za obavljanje pregleda ceste. Navedeno Povjerenstvo o izvanrednom pregledu ceste sastavlja izvješće u kojem daje prijedlog potrebnih mjera i u obvezi ga je u roku od sedam dana po njegovom sastavljanju dostaviti inspekciji cesta i Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture.

Uprava za ceste ne obavlja nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda na način utvrđen Pravilnikom o održavanju cesta i nije osigurala obavljanje redovitih sezonskih pregleda županijskih i lokalnih cesta dva puta godišnje, nakon zimskog razdoblja i u jesen, radi provjere stanja cesta i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja.

Ophodarska služba je dužna, prema odredbama članka 20. Pravilnika o održavanju cesta, nadzirati sva događanja koja utječu na javnu cestu i promet na njoj te pregledavati (vizualno) stanje svih sastavnih dijelova javne ceste. Također, obavlja manje radove održavanja ceste i provodi potrebne mjere i radnje za zaštitu javne ceste, koje je u mogućnosti obaviti s propisanom opremom i raspoloživim sredstvima. Podatke o izvršenom pregledu i obavljenim radovima ophodarska služba obvezna je zapisati i na propisani način pohraniti te dostaviti upravitelju ceste. O svim zahvatima ili o uporabi javne ceste i zaštitnog pojasa koja je u suprotnosti s pozitivnim propisima o cestama i sigurnosti cestovnog prometa, ophodarska služba dužna je odmah upozoriti prekršitelja i upravitelja ceste, a kod težih prekršaja i policiju i inspekciju za ceste.

Pravilnikom o ophodnji javnih cesta (Narodne novine 75/14 i 7/21) uređena su pravila za ophodnju javnih cesta koja se odnose na uspostavu ophodnje, ophodare, opremu za ophodnju, mjere za zaštitu javnih cesta i prometa te radove, radnje i druge aktivnosti koje obavlja ophodar. Odredbama navedenog Pravilnika utvrđeno je da se ophodnja javnih cesta uspostavlja i obavlja najmanje dva puta mjesečno na županijskim cestama i jednom mjesečno na lokalnim cestama. Opseg ophodarske službe, broj mjesta stalne pripravnosti i mjesta stalnog dežurstva, stupanj i način njihove opremljenosti te način tehničko-tehnološke povezanosti s ophodarskim dionicama, određuje upravitelj ceste godišnjim planom ophodnje.

Rashodi za obavljanje ophodarske službe na županijskim i lokalnim cestama iz nadležnosti Uprave za ceste ostvareni su u 2022. u iznosu od 52.963,48 eura ili 64,29 eura/km ceste, a u 2023. u iznosu od 58.318,64 eura ili 70,79 eura/km ceste.

Uprava za ceste je donijela godišnje planove ophodnje kojima su utvrđeni opseg ophodarske službe (ophodnja se obavlja prema utvrđenim danima u tjednu za svaku pojedinu cestariju) te cestarije, duljina dionica, duljina itinerera, duljine dionica praznog hoda i potreban broj sati za njihov obilazak. Ophodarska služba je o izvršenom pregledu i obavljenim radovima sastavljala ophodarske dnevničke koje je dostavljala Upravi za ceste.

Prema obrazloženju Uprave za ceste, provođenje nadzora nad stanjem cesta i objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda je svakodnevna zadaća cijele Uprave za ceste, posebice djelatnika Odjela održavanja županijskih i lokalnih cesta te obrazlaže da je odredbama Ugovora o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta utvrđeno da nadzor obavlja i ophodarska služba. Za neposredno, svakodnevno upravljanje i manje popravke oštećenja na cestama, koja mogu ugrožavati sigurnost prometovanja, ovlast i dužnost ima Izvoditelj radova utvrđenu Ugovorom o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta, prema kojem je u slučaju ugrožene sigurnosti prometa dužan postupiti bez odgode i prethodne suglasnosti ili naloga Uprave za ceste te izvesti sve one radove koji su nužni za uspostavu sigurnosti prometa, a posebno, odmah po uočavanju, prvenstveno od strane ophodara, obaviti popravak udarnih rupa i prometne signalizacije, naročito znakova obveze, značajnih oštećenja bankina nastalih u kratkom vremenu (unutar 24 sata od trenutka saznanja). Također, obrazlaže da se mjesečnim operativnim planovima te pismenim i usmenim nalogima Uprave za ceste reguliraju veći zahvati (u skladu s financijskim okvirima) i obavlja kontrola izvršenja ugovora. Uprava za ceste smatra da zbog navedenog nije potrebno dodatno administriranje na dodatnim evidencijama jer je sve dovoljno normirano, detaljno analizirano i evidentirano kroz završne ocjene stanja kolnika svih cesta, ne ulazeći u normiranje radova na autocestama ili brzim cestama. Nadalje, obrazlaže da ne vodi kao za autoceste ili brze ceste zapisnike i posebne evidencije o obavljenim pregledima ceste jer Zakon o cestama ne razlikuje kategorije cesta u tom smislu.

Uprava za ceste također obrazlaže da ne provodi sezonske preglede cesta, već svakodnevno prati stanje kolnika izgrađenog dijela cestovne mreže županijskih i lokalnih cesta na području Županije temeljem kojeg je izrađena Ocjena stanja kolnika cesta, osnovni pokazatelj stanja cesta, s ocjenama od 0 do 5, koji se ažurira koncem svake godine i dostavlja Ministarstvu do konca veljače za prethodnu godinu kao skupno Izvješće u traženom obliku. Izvršenim pregledom županijskih i lokalnih cesta donesena je ocjena stanja županijskih i lokalnih cesta i dio je svih Izvješća o radu Uprave za ceste, a predstavlja temelj za izradu godišnjeg plana, prioriternih radova redovitog i izvanrednog (pojačanog) održavanja.

Uprava za ceste je na svojim mrežnim stranicama objavljivala fotografije pojedinih izvedenih radova¹, međutim službena osoba upravitelja ceste ili izvođača radova redovitog održavanja ceste nije sastavljala zapisnik koji bi bio sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima i nije priložila dokaze (slike, skice) o obavljenom pregledu ceste.

¹ <https://zuc-kc.hr/izvedeni-radovi-na-obnovi-kolnika-i-kolnicke-konstrukcije-sanacije-travanj-2023/>
<https://zuc-kc.hr/izvedeni-radovi-na-obnovi-kolnika-i-kolnicke-konstrukcije-sanacije-svibanj-2023/>

Državni ured za reviziju nalaže obavljati nadzor nad stanjem cesta i objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda, voditi evidenciju o obavljenim pregledima ceste i sve podatke prikupljene pregledom ceste pohraniti na način određen Pravilnikom o održavanju cesta. Nalaže sastaviti zapisnik o obavljenom pregledu ceste, koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima, i priložiti prikupljene dokaze (slike, skice, izjave i drugo) te dostaviti inspekciji za ceste i Ministarstvu izvješće o izvanrednom pregledu i obavljenim radovima na otklanjanju utvrđenih oštećenja u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta. Nalaže osigurati obavljanje sezonskih pregleda cesta dva puta godišnje u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.

– Izvanredno održavanje

Prema Pravilniku o održavanju cesta izvanredno održavanje spada u grupu zahtjevnijih i opsežnijih radova održavanja cesta, a temeljni im je cilj dugotrajnije uređenje i poboljšanja pojedinih dijelova ceste bez izmjene njezinih tehničkih elemenata, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa. Radovi izvanrednog održavanja izvode se povremeno, a njihov opseg vezan je za stupanj dotrajalosti ili oštećenja ceste. Radovi izvanrednog održavanja cesta mogu se izvoditi samo na temelju projekta koji se obvezno izrađuje za provedbu takvog održavanja i u skladu s navedenim Pravilnikom. Projekt treba izrađivati u skladu s odredbama posebnih zakona koji uređuju gradnju i propisa donesenim na temelju tih zakona, zakonskim propisima koji uređuju zaštitu okoliša, zakonskim propisima o cestama i sigurnosti prometa na cestama i propisa donesenim na temelju tih zakona. U projektnom zadatku trebaju se utvrditi svi tehnički i tehnološki uvjeti kao i svi ostali uvjeti za izvođenje radova. Pri izvođenju, nadzoru i preuzimanju izvedenih radova izvanrednog održavanja primjenjuju se odredbe važećih pozitivnih propisa o cestama, gradnji, uređenju prostora, sigurnosti cestovnog prometa i zaštite okoliša.

Uprava za ceste u okviru izvanrednog održavanja izvodi radove na modernizaciji cesta, proširenju mosta, obnovi kolnika te sanacijama propusta, mostova i klizišta/odrona. Utvrđivanje dionica potrebnih za sanaciju obavlja prvenstveno uvidom na terenu, a zatim i internom stručnom procjenom hitnosti potrebne sanacije, pogotovo nakon izvanrednih događaja (potresa i poplava). Stavku izvanrednog održavanja također planira i u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima.

Rashodi za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta ostvareni u 2022. i 2023. u iznosu od 6.514.320,62 eura odnose se na poslove obnove i sanacije kolnika u iznosu od 5.211.631,91 euro, modernizacije cesta u iznosu od 987.819,66 eura, sanacije klizišta u iznosu od 116.207,83 eura, proširenja mostova u iznosu od 109.044,61 euro, proširenja i sanacije propusta u iznosu od 52.148,74 eura, poboljšanja vertikalne prometne signalizacije i opreme cesta u iznosu od 19.058,98 eura te sanacije odrona u iznosu od 18.408,89 eura.

Tijekom 2022. i 2023. Uprava za ceste je u okviru izvanrednog održavanja iskazivala stavke pod nazivima: investicijsko održavanje (modernizacija, proširenje propusta, mosta, sanacija propusta) te pojačano tekuće održavanje (obnova kolnika, sanacija klizišta). Prema obrazloženju Uprave za ceste pojedine stavke izvanrednog održavanja obuhvaćaju i rashode koji se odnose na redovito održavanje, ali su ti radovi izuzeti iz Ugovora o redovitom održavanju jer ih Uprava za ceste dodjeljuje izvoditeljima radova putem postupaka jednostavne nabave i narudžbenica te na taj način postiže niže cijene radova za redovito održavanje i obnavlja nešto duže dionice cesta od utvrđenih navedenim Ugovorom.

Tijekom 2022. i 2023. Uprava za ceste je s 15 jedinica lokalne samouprave zaključila 19 ugovora o zajedničkom financiranju radova održavanja (obnova kolnika, modernizacija) županijskih i lokalnih cesta. Nositelj radova za 16 ugovora je bila Uprava za ceste koja je provodila postupke nabave i obavljala plaćanje prema ovjerenim situacijama o izvedenim radovima te je ukupnu vrijednost radova evidentirala kao povećanje imovine (s obzirom na to da su županijske i lokalne ceste imovina Republike Hrvatske). Uprava za ceste provodi postupak javne nabave, ugovara i financira betonske, asfaltnske i radove na bankini na temelju tri ugovora o modernizaciji dionica na lokalnim cestama zaključenima s dvije lokalne jedinice, dok lokalne jedinice ugovaraju i financiraju izradu podloge potrebne za cestovni zastor i bankine.

Međutim, Uprava za ceste ugovorima nije utvrdila način evidentiranja ulaganja lokalnih jedinica u izradu podloge potrebne za cestovni zastor i bankine na cestama kojima upravlja u svojim poslovnim knjigama.

Državni ured za reviziju preporučuje ugovorima zaključenima s jedinicama lokalne samouprave, kojima je utvrđeno ulaganje jedinica lokalne samouprave u županijske i lokalne ceste te druge cestovne objekte kojima upravlja Uprava za ceste, nakon izvedenih radova i prihvaćanja okončanog obračuna, utvrditi način evidentiranja navedenih ulaganja u poslovnim knjigama Uprave za ceste.

Poslovi obnove i sanacije kolnika obuhvaćaju radove na obnavljanju i zamjeni kolničkog zastora i mjestimičnim popravcima kolničke konstrukcije u svrhu povećanja kvalitete vožnje na 32 dionice županijskih i 29 dionica lokalnih cesta. Poslovi modernizacije cesta odnose se na nabavu, dopremu i ugradnju kamenog materijala za izradu tamponskog sloja, dobavu, prijevoz i ugradnju asfaltna mase te dogradnju bankina na sedam dionica lokalnih cesta. Sanirano je klizište na LC 26003 (Borje1 i Borje 2 u naselju Kalnik), prošireni su mostovi na ŽC 2208 (preko potoka Črnc) i na ŽC 2147 (preko kanala Lipovac – ulaz u naselje Koprivnički Bregi), prošireni su i sanirani propusti na LC 26001 (preko potoka Draškin u naselju Koprivnički Ivanec) i na LC 26087 (Ruševac u Gradu Križevcima) te je saniran odron na LC 25150 u naselju Kalnik. Poboljšanja vertikalne prometne signalizacije i opreme cesta odnose se na uslugu nabave i ugradnje LED radarskih uređaja.

Izvođenje radova izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta, koji se odnose na obnovu kolnika i modernizaciju cesta, povjereno je izvoditelju odabranom u otvorenim postupcima javne nabave po grupama predmeta nabave. Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda utvrđeno je, između ostalog, da je izabrani izvoditelj radova registriran, tehnički i stručno sposoban te opremljen za poslove koji su mu povjereni. Izvođenje radova izvanrednog održavanja, koji se odnose na sanaciju klizišta, proširenje mostova i sanaciju odrona, povjereno je izvoditeljima odabranima u jednostavnim postupcima javne nabave. S odabranim izvoditeljima zaključeni su ugovori o izvođenju radova, odnosno obavljanju usluga po cijenama iz ponudbenih troškovnika. Ugovoreni radovi i usluge obavljeni su na ugovoreni način te obračunani i plaćeni po ugovorenim cijenama, na temelju obračunskih situacija izvedenih radova koje je ovjerio nadzorni inženjer, odnosno računa za obavljene usluge.

Poslove izrade potrebne dokumentacije, elaborata za postavljanje prometne signalizacije i naprava za smirivanje prometa te poslove stručnog nadzora nad izvođenjem radova i kontrolnih ispitivanja izvedenih radova obavljaju zaposlenici Uprave za ceste. Za provedbu internog nadzora prema izvoditeljima Uprava za ceste je nabavila kružnu dinamičku ploču za ispitivanje modula stižljivost podloge (kod modernizacija) te bušaču garnituru fi 50 i fi 100 kojom se provjeravaju debljine ugrađenih slojeva asfalta.

Laboratorijska ispitivanja sastava asfalta se ne provode jer izvoditelj daje bankarsku garanciju na izvedene radove, uglavnom pet godina, što je prema procjeni Uprave za ceste i više nego dovoljno razdoblje otkrivanja skrivenih mana ugrađenog materijala. Uprava za ceste obrazlaže da se način provođenja kontrole svojom opremom, u kombinaciji s jamstvom za otklanjanje nedostataka, pokazao optimalnim.

– Pokazatelji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, praćenjem učinkovitosti održavanja javnih cesta utvrđuje se postizanje ciljeva upravljanja cestama. Učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta treba kontinuirano mjeriti kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja. Pokazatelji stanja cestovne mreže služe za praćenje utjecaja održavanja na stanje cesta u smislu pružanja usluga korisnicima ceste i dugoročnog očuvanja mreže, a pokazatelji operativne razine upravljanja za praćenje izvedbe radova i usluga održavanja. Izmjereni pokazatelji trebaju pokazivati stupanj učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta u ostvarivanju zahtjeva sigurnosti, funkcionalnosti i održivosti cesta. Zahtjevi u pogledu sigurnosti cesta odnose se na upravljanje cestama u skladu s pravnom regulativom u cilju zadovoljavanja potreba korisnika cesta, zahtjevi u pogledu funkcionalnosti na održavanje cesta otvorenima i dostupnima i osiguravanje pravilnog funkcioniranja svih cestovnih elemenata, a zahtjevi u pogledu održivosti na sprječavanje propadanja cestovne mreže, odnosno na njezino održavanje u dobrom stanju.

Veći dio županijskih i lokalnih cesta čine ceste koje su redovitim razvrstavanjem ili prekategoriizacijom iz gradskih, prigradskih, seoskih i šumskih cesta postale javne ceste, a kod njihove izgradnje se najčešće nisu primjenjivali osnovni tehnički uvjeti građenja i projektiranja. Negativan učinak takvog postupanja ogleda se u nedovoljnoj širini kolnika, nedovoljnoj nosivosti kolničke konstrukcije, neriješenim sustavima odvodnje, neizgrađenim bankinama, neodgovarajućoj i nedovoljnoj opremi i signalizaciji i drugim nedostacima. Sadašnje opterećenje županijskih i lokalnih cesta uzrokuje brže propadanje, a što zahtjeva ulaganja u njihovo redovito i izvanredno održavanje te rekonstrukciju. Također, zbog učestalih prometnih nesreća i nastajanja štete na cestama i cestovnim objektima, Uprava za ceste je uputila pisani Zahtjev policijskim postajama na području Županije za izdavanje Izvještaja o prometnim nesrećama na mjesečnoj razini, kako bi mogla potraživati naknadu štete od počinitelja ili osiguravajućeg društva. Također, u suradnji s pojedinim policijskim postajama prati događanja prometnih nezgoda za određeno razdoblje na određenim prometnicama te na temelju prikupljenih podataka o oštećenjima na cesti poduzima potrebne aktivnosti za njihovu sanaciju.

Uprava za ceste kontinuirano mjeri učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže praćenjem udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta te ocjenjivanjem stanja asfaltnih kolnika ocjenama od 0 do 5, pri čemu je 0 najbolja, a 5 najlošija ocjena.

U tablici broj 4 daju se podaci o kretanju udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području Županije u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste.

Tablica broj 4

Podaci o kretanju udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste

Godina	Ceste	Ukupna duljina (u km)	Ceste s asfaltnim kolnikom		Ceste s makadamskim kolnikom	
			Duljina (u km)	Udjel (u %)	Duljina (u km)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5	6	7
2020.	Županijske	368,728	367,659	99,71	1,069	0,29
	Lokalne	458,389	406,468	88,67	51,920	11,33
	Ukupno	827,117	774,127	93,59	52,989	6,41
2021.	Županijske	366,398	366,398	100,00	0,000	0,00
	Lokalne	456,991	411,334	90,01	45,657	9,99
	Ukupno	823,389	777,732	94,45	45,657	5,55
2022.	Županijske	366,871	366,871	100,00	0,000	0,00
	Lokalne	457,007	416,678	91,18	40,329	8,82
	Ukupno	823,878	783,549	95,10	40,329	4,90
2023.	Županijske	366,871	366,871	100,00	0,000	0,00
	Lokalne	457,007	423,020	92,56	33,987	7,44
	Ukupno	823,878	789,891	95,87	33,987	4,13

Podaci iz tablice broj 4 ukazuju na trend povećanja udjela županijskih i lokalnih cesta s asfaltnim kolnikom, odnosno smanjenja udjela cesta s makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta.

U tablici broj 5 daje se pregled ocjena stanja asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste.

Tablica broj 5

Pregled ocjena stanja asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta na području
Županije u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste

Ocjena ²	ASFALTIRANE CESTE (km)											
	Županijske ceste				Lokalne ceste				Ukupno			
	2020.	2021.	2022.	2023.	2020.	2021.	2022.	2023.	2020.	2021.	2022.	2023.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
0	185,358	192,628	206,158	236,496	209,765	220,315	231,741	263,450	395,123	412,943	437,899	499,946
1	61,044	59,488	57,110	48,285	76,310	73,234	69,513	65,430	137,354	132,722	126,623	113,715
2	68,106	66,850	63,645	56,572	65,942	66,161	66,161	56,096	134,048	133,011	129,806	112,668
3	36,054	31,137	26,069	17,130	40,025	38,772	37,491	29,150	76,079	69,909	63,56	46,28
4	17,097	16,295	13,889	8,388	10,733	9,160	8,080	6,102	27,83	25,455	21,969	14,49
5	0,0	0,0	0,0	0,0	3,693	3,692	3,692	2,792	3,693	3,692	3,692	2,792
Ukupno	367,659	366,398	366,871	366,871	406,468	411,334	416,678	423,020	774,127	777,732	783,549	789,891
Bez ocjene	MAKADAMI (km)											
	Županijske ceste				Lokalne ceste				Ukupno			
	1,069	0,000	0,000	0,000	51,921	45,657	40,329	33,987	52,990	45,657	40,329	33,987
Sveukupno županijske i lokalne ceste (km)									827,117	823,389	823,878	823,878

² Ocjena 0: kolnici bez oštećenja ili s lokalnim oštećenjima na površini manjoj od 30 %

Ocjena 1: mrežaste pukotine na 30 do 40 % ukupne površine kolnika, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 2: mrežaste pukotine na 40 do 50 % ukupne površine kolnika, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 3: mrežaste pukotine na 50 do 70 % ukupne površine kolnika s izraženim većim napuklinama i mjestimičnim udarnim rupama, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 4: mrežaste pukotine na 70 do 80 % ukupne površine kolnika s većim površinama razorenog kolovoznog zastora, veća ulegnuća i denivelacije kolnika

Ocjena 5: mrežaste pukotine na preko 80 % ukupne površine kolnika s potpuno uništenim kolovoznim zastorom na cijeloj širini kolnika

Prema ocjeni stanja kolnika koju je izradila Uprava za ceste, kolnika bez oštećenja ili s lokalnim oštećenjima na površini manjoj od 30,0 % je u 2023. za 26,5 % više u odnosu na 2020. Sve županijske ceste su asfaltirane i nemaju mrežaste pukotine na kolniku preko 80,0 % ukupne površine s potpunim uništenjem kolovoznog zastora na cijeloj širini kolnika, a koji se prema propisima smatraju neprohodnim. Od 2020. do 2023. najlošija ocjena stanja smanjena je za 24,4 % i odnosi se na lokalne ceste. Također, udio makadama na lokalnim cestama smanjen je za 35,9 %. Prema podacima iz tablice broj 5, najznačajniji dio asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta na području Županije u 2023. ocijenjen je ocjenom 0 (63,3 %). Značajan dio asfaltnih kolnika ocijenjen je ocjenama 1 (14,4 %) i 2 (14,3 %), dok je neznatan dio asfaltnih kolnika ocijenjen ocjenama 3 (5,6 %), 4 (1,9 %) i 5 (0,5 %). Također, podaci ukazuju na trend povećanja duljine dionica asfaltnih kolnika ocijenjenih ocjenom 0 uz istovremeno smanjenje duljine dionica asfaltnih kolnika ocijenjenih ocjenama 1, 2, 3, 4 i 5.

Prema obrazloženju Uprave za ceste, cilj je da preko 90,0 % asfaltiranih cesta imaju najvišu ocjenu (0) i smanjenje udjela makadama na minimum, što je iznimno teško jer svake godine nastaju nova oštećenja te dio cesta prelazi u sljedeću lošiju ocjenu. Također, nije potrebno asfaltirati sve makadamske ceste, osim makadamskih cesta koje prolaze naseljenim mjestom ili značajno skraćuju povezivanje bitnih područja.

Na temelju ostvarenog stupnja učinkovitosti održavanja, Uprava za ceste obrazlaže da prati, analizira i vrednuje učinke upravljanja županijskim i lokalnim cestama radi utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem cesta, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje županijskim i lokalnim cestama može unaprijediti u cilju povećanja njihove sigurnosti, funkcionalnosti i održivosti, međutim navedeno ne može potkrijepiti u pisanom obliku.

Analizom podataka o radu Uprave za ceste mogu se prikazati određeni pokazatelji operativne razine upravljanja za potrebe mjerenja učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta u usporedbi s drugim županijskim upravama za ceste, kao što su pokazatelji ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta te rashoda za njihovo građenje i održavanje i rashoda Uprave za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku.

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta i vlastitoj evidenciji županijskih i lokalnih cesta, Uprava za ceste upravlja s 366,871 km županijskih i 457,007 km lokalnih cesta, odnosno s ukupno 823,878 km županijskih i lokalnih cesta sa sedam zaposlenika (prema podacima iz Financijskih izvještaja za 2022. i 2023.) iz čega proizlazi da je u navedenom razdoblju upravljala sa 117,70 km cesta po jednom zaposleniku.

U tablici broj 6 daju se podaci o ostvarenim prihodima te rashodima Uprave za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku u 2022. i 2023.

Tablica broj 6

Podaci o ostvarenim prihodima te rashodima Uprave za ceste,
po kilometru ceste i zaposleniku u 2022. i 2023.

u eurima

Redni broj	Prihodi i rashodi	Ostvareno		Ostvareno po kilometru ceste		Ostvareno po zaposleniku	
		2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta	4.959.710,75	11.681.077,88	6.019,96	14.178,16	708.530,10	1.668.725,41
1.1.	Prihodi od godišnje naknade za uporabu javnih cesta	3.763.037,04	3.953.683,00	4.567,47	4.798,87	537.576,72	564.811,86
1.2.	Prihodi iz državnog proračuna	755.274,40	7.314.886,62	916,73	8.878,60	107.896,34	1.044.983,80
1.3.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave	215.985,35	184.362,69	262,16	223,77	30.855,05	26.337,53
1.4.	Ostali prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta	225.413,96	228.145,57	273,60	276,92	32.201,99	32.592,22
2.	Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta	4.273.282,16	8.343.843,22	5.186,79	10.127,52	610.468,88	1.191.977,60
2.1.	Rashodi za građenje i rekonstrukciju	0,00	30.577,96	0,00	37,11	0,00	4.368,28
2.2.	Rashodi za redovito održavanje	2.479.064,90	3.593.161,90	3.009,02	4.361,27	354.152,13	513.308,85
2.2.1.	Nadzor i pregled cesta i objekata	51.005,57	60.777,71	61,91	73,77	7.286,51	8.682,53
2.2.2.	Održavanje prometnih površina	491.509,78	1.367.721,68	596,58	1.660,10	70.215,68	195.388,81
2.2.3.	Održavanje bankina	147.571,18	189.374,60	179,12	229,86	21.081,60	27.053,51
2.2.4.	Održavanje pokosa	26.702,09	13.925,70	32,41	16,90	3.814,58	1.989,39
2.2.5.	Održavanje sustava odvodnje	619.318,04	476.658,47	751,71	578,55	88.474,01	68.094,07
2.2.6.	Održavanje prometne signalizacije i opreme	157.182,65	145.238,28	190,78	176,29	22.454,66	20.748,33
2.2.7.	Održavanje cestovnih naprava i uređaja	11.227,95	1.656,81	13,63	2,01	1.603,99	236,69
2.2.8.	Održavanje vegetacije	583.998,59	666.351,96	708,84	808,80	83.428,37	95.193,14
2.2.9.	Osiguranje preglednosti	3.250,37	10.828,09	3,95	13,14	464,34	1.546,87
2.2.10.	Čišćenje ceste	5.271,91	4.450,00	6,40	5,40	753,13	635,71
2.2.11.	Održavanje cestovnih objekata	17.681,07	26.193,00	21,46	31,79	2.525,87	3.741,86
2.2.12.	Zimska služba	364.345,70	416.837,06	442,23	505,95	52.049,39	59.548,15
2.2.13.	Troškovi povećanja jediničnih cijena radova za više od 6 %	0	213.148,54	0,00	258,71	0,00	30.449,79
2.3.	Rashodi za izvanredno održavanje	1.794.217,25	4.720.103,37	2.177,77	5.729,13	256.316,75	674.300,48
3.	Rashodi Uprave za ceste	375.517,69	412.447,52	455,79	500,58	53.645,38	58.916,79
3.1.	Rashodi za zaposlene	287.137,46	303.830,15	348,52	368,78	41.019,64	43.404,31
3.2.	Materijalni rashodi	77.625,55	83.341,22	94,22	101,16	11.089,36	11.905,89
3.3.	Drugi rashodi Uprave za ceste	10.754,68	25.246,15	13,05	30,64	1.536,38	3.606,59

Iz tablice 6 vidljivo je povećanje ostvarenih prihoda po kilometru i zaposleniku u 2023. za 135,5 % i rashoda za 95,3 % u odnosu na prethodnu godinu zbog jednokratno primljenih bespovratnih financijskih sredstava na temelju Odluka Ministarstva iz Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU) za obnovu kolnika i kolničke konstrukcije (sanacija) na cestovnoj infrastrukturi u nadležnosti Uprave za ceste oštećenoj u potresima 2020., koja su činila 55,1 % ukupnih prihoda za 2023.

Pokazatelji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije pokazuju trend povećanja udjela županijskih i lokalnih cesta s asfaltnim kolnikom, odnosno smanjenja udjela cesta s makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta, trend povećanja duljine asfaltnih kolnika u boljem stanju, odnosno smanjenja duljine asfaltnih kolnika u lošijem stanju te značajno povećanje prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste, što je omogućilo povećanje ulaganja u građenje i rekonstrukciju te izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta u cilju poboljšanja ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže županijskih i lokalnih cesta i stvaranja preduvjeta za poboljšanje sigurnosti prometa na njima.

Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti

Ministarstvo pravosuđa i uprave je u ožujku 2022., na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2019., donijelo Upute za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave, radi ujednačenog pristupa izradi i sadržaju godišnjeg izvještaja o radu. Prema spomenutim Uputama, tijela javne uprave donose godišnji izvještaj o radu najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodno izvještajno razdoblje te ga objavljuju na svojim mrežnim stranicama ili ostalim lako dostupnim mjestima, u lako razumljivom, preglednom i lako čitljivom obliku. Uputama su, između ostalog, razrađeni elementi i sadržaj godišnjeg izvještaja o radu, svrha njegova donošenja te povezanost izvještavanja sa sustavom upravljanja kvalitetom. Godišnji izvještaj o radu je upravljačko-izvještajni akt koji treba sadržavati podatke o izvršenju aktivnosti te utrošku proračuna i ostalih resursa iz godišnjeg plana rada u izvještajnom razdoblju. U njemu se također opisuje ostvarenje planiranih poslova povezanih s djelokrugom i ustrojem te aktivnostima za provedbu mjera sadržanih u kratkoročnim aktima strateškog planiranja (provedbeni programi, akcijski planovi) izrađenih na temelju odredbi Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22).

Ravnatelj je koncem ožujka 2023. sastavio izvještaj o radu Uprave za ceste za 2022., a sredinom travnja 2024. izvještaj o radu za 2023. Nakon zaključaka Upravnog vijeća o njihovom prihvaćanju, godišnji izvještaji o radu Uprave za ceste dostavljeni su Županijskoj skupštini. Županijska skupština je sredinom svibnja 2023. donijela zaključak o prihvaćanju Izvješća o radu Uprave za ceste za 2022., a zaključak Županijske skupštine o prihvaćanju Izvješća o radu za 2023. u svibnju 2024.

U godišnjim izvještajima o radu Uprave za ceste iskazani su financijski i opisni podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za financiranje županijskih i lokalnih cesta i drugim prihodima te podaci o ostvarenim rashodima za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta po pojedinoj cesti i vrsti izvedenih radova i obavljenih usluga i drugim rashodima. U skladu s Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu iz ožujka 2022., godišnji izvještaji o radu Uprave za ceste sadrže kratki osvrt čelnika na najvažnije rezultate ostvarene u izvještajnom razdoblju, kontekst djelovanja u izvještajnom razdoblju (ekonomski, fiskalni, socijalni, partneri i drugo), informacije o ostvarenim aktivnostima u izvještajnom razdoblju, financijskom poslovanju i druge informacije o radu Uprave za ceste. Informacije o fiskalnoj odgovornosti sadržane su u Izjavi o fiskalnoj odgovornosti.

Upravno vijeće je donijelo godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije za 2022. i 2023., a za njihovo donošenje nije pribavljena prethodna suglasnost Ministarstva. Prema obrazloženju Uprave za ceste, u prethodnim godinama suglasnosti nisu izdavane pravovremeno te je Uprava za ceste odustala od traženja prethodne suglasnosti Ministarstva kod donošenja godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta.

Izveštaji o izvršenju godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta nisu sastavljani. Određeni podaci o izvršenju poslova građenja i održavanja cesta (financijski i opisno) iskazani su u godišnjim izvještajima o radu Uprave za ceste, ali navedeni podaci nisu cjeloviti. Primjerice, nisu prikazani ugovoreni (planirani) u odnosu na izvršene iznose, način praćenja ugovorenih radova, ugovoreni u odnosu na izvršeni opseg i rokove radova prema izrađenim operativnim planovima ili usmenom ili pismenom nalogu Uprave za ceste i drugo, vezani za održavanje cesta u izvješćima o radu za 2022. i 2023. Također, nisu prikazani ostvareni rashodi održavanja cesta u odnosu na planirane, kako bi se utvrdila i obrazložila značajnija odstupanja ostvarenih radova u odnosu na plan.

Prema odredbama članaka 21. i 22. Statuta, Upravno vijeće upravlja Upravom za ceste te, između ostalog, obavlja poslove nadziranja izvršavanja usvojenih programa i planova te daje Županiji i ravnatelju prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima iz djelatnosti Uprave za ceste. Iz zapisnika sa sjednica Upravnog vijeća vidljivo je da Upravno vijeće nije imalo primjedbi na godišnje izvještaje o radu Uprave za ceste te da nije davalo prijedloge i mišljenja vezano za potrebu sastavljanja izvještaja o izvršenju godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta.

Državni ured za reviziju preporučuje sastavljanje izvještaja o izvršenju godišnjeg plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, kako bi se omogućila usporedba planiranih i ostvarenih prihoda za financiranje cesta te planiranih i ostvarenih rashoda za održavanje i građenje cesta, kako bi bila vidljiva i obrazložila se značajnija odstupanja u odnosu na plan, u svrhu potpune obaviještenosti predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Tijekom 2022. i 2023. obavljeno je šest inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama u nadležnosti Uprave za ceste, o čemu su sastavljeni zapisnici. Prema zapisnicima o obavljenim inspekcijskim nadzorima, utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na težu prohodnost dionice županijske ceste uslijed širenja vegetacije na površinama koje čine sastavni dio javne ceste, nanose velike količine blata s okolnih parcela i privatnih posjeda na kolnike, deponiranu drvenu masu na bankinama i zaštitnom pojasu lokalne ceste, manjkavosti u označavanju cesta prometnim znakovima, neadekvatno obilježavanje radova i zapreka na javnoj cesti, oštećenja kolnika i bankina, zadržavanje vode na kolniku i potrebu obnove horizontalne signalizacije na kolniku te su donesena rješenja kojima je naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Postupajući po rješenjima inspekcije za ceste, Uprava za ceste je izvoditelju radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta naložila žurno obavljanje radova u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti te o obavljenim radovima izvijestila inspekciju za ceste.

Prema odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), tijela javne vlasti obvezna su na mrežnim stranicama objaviti na lako pretraživ način, između ostalog, opće akte i odluke koje se donose, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvještaje o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti, podatke o izvoru financiranja, proračun, financijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podatke i izvješća o izvršenju proračuna, financijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta, informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa, zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika. Obvezu objave navedenih dokumenata i informacija na svojim mrežnim stranicama imaju i županijske uprave za ceste koje su kao tijela javne vlasti navedene u popisu tijela javne vlasti koji je objavljen na mrežnim stranicama Vlade Republike Hrvatske.

Obveza objave godišnjeg izvještaja o radu na mrežnim stranicama utvrđena je i Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu iz ožujka 2022. za tijela javne uprave (državna tijela, pravne osobe s javnim ovlastima i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave).

U skladu s odredbama Zakona o ustanovama i Zakona o pravu na pristup informacijama, Uprava za ceste je na svojim mrežnim stranicama objavila, između ostalog, odluke koje je donijela, propise koji se odnose na njezino područje rada, informacije o javnim uslugama koje pruža, informacije o unutarnjem ustrojstvu s imenima ravnatelja i svih zaposlenika i njihovim podacima za kontakt, planove nabave i informacije o postupcima javne nabave, godišnje planove rada i godišnje financijske planove te njihove izmjene i dopune, izvršenja godišnjih financijskih planova, godišnje financijske izvještaje, Izvedbene programe zimske službe, odluke o dodjeli sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU) i izvještaje o njihovom utrošku te zaključke sa sjednica Upravnog vijeća. Objavljena je i obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, s podacima za kontakt za pristup informacijama i potrebnim obrascima te je omogućeno podnošenje upita građana i medija putem e-pošte.

Na mrežnim stranicama do kolovoza 2024. nisu bili objavljeni Statut i godišnji izvještaji o radu Uprave za ceste. Uprava za ceste je tijekom obavljanja revizije (lipanj 2024.) uputila zahtjev trgovačkom društvu koje održava mrežnu stranicu Uprave za ceste za izradu novih poveznica na mrežnoj stranici (Izvještaji o radu i Transparentnost), koji su u kolovozu 2024. i izrađeni, a Statut je na mrežnim stranicama objavljen.

U službenom glasniku Županije objavljen je Statut Uprave za ceste sa svim izmjenama i dopunama, u skladu s odredbom članka 28. Statuta Uprave za ceste kojom je utvrđena obveza objave Statuta u Službenom glasniku Koprivničko-križevačke županije.

Služba za unutarnju reviziju Koprivničko-križevačke županije nije obavljala reviziju u Upravi za ceste.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije. Ciljevi revizije bili su ocijeniti cjelovitost podataka Uprave za ceste o županijskim i lokalnim cestama i njihovom pravnom statusu, ocijeniti svrsishodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama, ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora i informiranje javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Revizijom je utvrđeno da je Uprava za ceste ustrojila i vodi, ažurira te održava bazu podataka o županijskim i lokalnim cestama, Hrvatskim cestama d.o.o. prenosi podatke iz baze podataka i omogućila im je pristup podacima, ustrojila je bazu cestovnog zemljišta kojima prolaze županijske i lokalne ceste kojima upravlja Uprava za ceste i za većinu je u katastru i zemljišnim knjigama upisana Republika Hrvatska kao vlasnik uz upis Uprave za ceste kao osobe koja njima upravlja, izradila je geodetske elaborate izvedenog stanja cesta i njihov upis u zemljišne knjige obavlja za dionice cesta koje gradi ili rekonstruira, a nalaze se na prometno, gospodarski i društveno značajnijim cestovnim pravcima, vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju županijskih i lokalnih cesta, obuhvatila je godišnjim popisom imovine i obveza sve županijske i lokalne ceste, podatke o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji uskladila je s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta, vodi evidenciju ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta po izvorima sredstava za financiranje i ostvarenih rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama po izvorima i pojedinim cestama, poduzima aktivnosti u cilju ostvarivanja sredstava za financiranje županijskih i lokalnih cesta iz propisanih izvora, donijela je godišnje planove građenja i održavanja i javno ih je objavila, izvođenje radova građenja i održavanja je ustupala pravnim osobama registriranim i opremljenim za te poslove, poslove izrade potrebne dokumentacije za postupke nabave, prometnih elaborata, nadzora nad radovima, kao i svakodnevni nadzor nad stanjem cesta i objekata obavljaju njezini zaposlenici, donijela je mjesečne operativne programe održavanja cesta i izvedbene programe zimske službe, za pojedine radove redovitog održavanja provodila je postupke jednostavne nabave u cilju postizanja nižih cijena radova od utvrđenih godišnjim ugovorima, kontinuirano mjeri učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže na temelju prikupljenih podataka o oštećenjima na cesti i poduzima potrebne aktivnosti za njihovu sanaciju, ima trend povećanja duljine dionica asfaltnih kolnika ocijenjenih ocjenom 0 uz istovremeno smanjenje duljine dionica asfaltnih kolnika ocijenjenih ocjenama 1, 2, 3, 4 i 5, planiranje održavanja županijskih i lokalnih cesta obavlja na temelju unaprijed utvrđenih kriterija i prioriteta, radovi održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni godišnjim planom izvedeni su u skladu s operativnim programima održavanja, donijela je godišnje planove ophodnje, obavljala je nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata redovitim i izvanrednim pregledima koje su odrađivali njezini zaposlenici i putem ophodarske službe, donijela je godišnje izvještaje o radu Uprave za ceste i dostavila ih Županijskoj skupštini, postupala je po rješenjima inspekcije za ceste donesenima nakon obavljenih inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama te je osigurala informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama putem svoje mrežne stranice.

Međutim, iz evidencije o upisu županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige, nije vidljivo za koliko je cesta poduzela aktivnosti za evidentiranje u katastru i upis u zemljišne knjige niti koliko ih je evidentirano u katastru i/ili upisano u zemljišne knjige, nema podatke o geodetskim elaboratima koji su dostavljeni tijelu nadležnom za katastar te za koje čestice je navedene elaborate potrebno izraditi, u Registru državne imovine za nekretnine u državnom vlasništvu nisu sadržani svi podatci o svim županijskim i lokalnim cestama kojima Uprava za ceste upravlja, u poslovnim knjigama nije evidentirala sva ulaganja jedinica lokalne samouprave u ceste, vrijednosti cesta u analitičkoj i sintetičkoj evidenciji nisu usklađene, pojedinu imovinu nije evidentirala na propisanim računima nefinancijske imovine u uporabi te obavila ispravak vrijednosti imovine, planom građenja i održavanja nije obuhvatila rashode koji se odnose na redovito održavanje, prijedloge planova građenja i održavanja nije upućivala na prethodnu suglasnost Ministarstvu i nije izradila izvješća o njihovom izvršenju, ne obavlja nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda na način utvrđen Pravilnikom o održavanju cesta i nije osigurala obavljanje redovitih sezonskih pregleda županijskih i lokalnih cesta dva puta godišnje, nakon zimskog razdoblja i u jesen, radi provjere stanja cesta i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja, nije vodila evidenciju o obavljenim pregledima ceste, a u ugovorima zaključenima s jedinicama lokalne samouprave nije utvrdila način evidentiranja u svojim poslovnim knjigama ulaganja lokalnih jedinica u ceste kojima upravlja.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području Županije u nadležnosti Uprave za ceste **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, jer su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje županijskim i lokalnim cestama.

Državni ured za reviziju daje sljedeće naloge i preporuke, prema područjima revizije:

1. Evidencije o županijskim i lokalnim cestama

- 1.1. Evidenciju o upisu županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige voditi na način da iz evidentiranih podataka bude vidljivo za koje je županijske i lokalne ceste postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru dovršen te su upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske, uz upis Uprave za ceste kao pravne osobe koja upravlja cestom, kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti status županijskih i lokalnih cesta u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.
- 1.2. Dostavljati podatke o svim županijskim i lokalnim cestama kojima upravlja u Registar državne imovine za nekretnine u državnom vlasništvu.
- 1.3. Evidentirati u poslovnim knjigama cjelokupna ulaganja koja se odnose na županijske i lokalne ceste te druge cestovne objekte kojima upravlja Uprava za ceste u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
- 1.4. Uskladiti podatke evidentirane u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama županijskih i lokalnih cesta s podacima koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.5. Evidentirati imovinu na propisanim računima nefinancijske imovine u uporabi, po završetku investicija i na temelju sastavljenog zapisnika o primopredaji, zbog realnog iskazivanja vrijednosti i stanja imovine te pravodobnog obračuna ispravka vrijednosti imovine, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
- 1.6. Uskladiti stanje županijskih i lokalnih cesta u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

2. Planiranje, građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta

- 2.1. Utvrditi kriterije za određivanje prioriteta prema kojima se ceste uvrštavaju u godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta u pisanom obliku.
- 2.2. Uputiti prijedlog plana građenja i održavanja na prethodnu suglasnost Ministarstvu prije njegova donošenja.
- 2.3. Donositi godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, tako da sadrže sve planirane poslove građenja i održavanja na županijskim i lokalnim cestama opisane na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o održavanju cesta kako bi se moglo procijeniti troškove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za svaku dionicu ceste odvojeno i prema vrsti radova koji se planiraju obaviti.
- 2.4. Uskladiti rashode sadržane u godišnjem planu građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta s financijskim planom.
- 2.5. Obuhvatiti planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta i radove redovitog održavanja, odnosno sve rashode koji se odnose na građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta.
- 2.6. Obavljati nadzor nad stanjem cesta i objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda, voditi evidenciju o obavljenim pregledima ceste i sve podatke prikupljene pregledom ceste pohraniti na način određen Pravilnikom o održavanju cesta.
- 2.7. Sastaviti zapisnik o obavljenom pregledu ceste, koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima, i priložiti prikupljene dokaze (slike, skice, izjave i drugo) te dostaviti inspekciji za ceste i Ministarstvu izvješće o izvanrednom pregledu i obavljenim radovima na otklanjanju utvrđenih oštećenja u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.
- 2.8. Osigurati obavljanje sezonskih pregleda cesta dva puta godišnje u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.
- 2.9. Utvrditi ugovorima zaključenima s jedinicama lokalne samouprave, kojima je utvrđeno ulaganje jedinica lokalne samouprave u županijske i lokalne ceste te druge cestovne objekte kojima upravlja Uprava za ceste, nakon izvedenih radova i prihvatanja okončanog obračuna, način evidentiranja navedenih ulaganja u poslovnim knjigama Uprave za ceste.

3. Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti

- 3.1. Sastavljati izvještaje o izvršenju godišnjeg plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, kako bi se omogućila usporedba planiranih i ostvarenih prihoda za financiranje cesta te planiranih i ostvarenih rashoda za održavanje i građenje cesta, kako bi bila vidljiva i obrazložila se značajnija odstupanja u odnosu na plan, u svrhu potpune obaviještenosti predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s evidentiranjem podataka o županijskim i lokalnim cestama, planiranjem, građenjem i održavanjem županijskih i lokalnih cesta, nadzorom nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama te informiranjem javnosti, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije.

OČITOVANJE ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Uprava za ceste se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Koprivničko-križevačke županije te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Prilog 1

Podaci o jediničnim cijenama radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije, po pojedinim poslovima redovitog održavanja, ugovorenim okvirnim sporazumom i godišnjim ugovorima o izvođenju radova redovitog održavanja, koji su bili na snazi od 1. siječnja 2022. do konca 2023.

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
1.	Nadzor i pregled cesta i objekata	Uklanjanje oštećenih i napuštenih vozila ili sličnih stvari do 3,5 tone	kom	270,15
		Uklanjanje oštećenih i napuštenih vozila ili sličnih stvari preko 3,5 tone	kom	1.080,60
		Otklanjanje posljedica izvanrednih događaja	h	19,46
		Pregledi cesta i objekata		
		Redoviti pregledi cesta i objekata	h	19,46
2.	Održavanje kolnika	Ručno čišćenje kolnika s uklanjanjem manje količine materijala	m ²	0,10
		Strojno čišćenje većih površina kolnika	m ²	0,02
		Popravak udarnih jama s obradom	t	203,76
		Popravak udarnih jama bez obrade	t	174,54
		Ručni popravak lokalnog oštećenja kolnika (bez freze) AC 8 – 11	t	134,45
		Ručni popravak lokalnog oštećenja kolnika (bez freze) AC 16 – 22	t	121,65
		Popravak oštećenog kolnika ručnom ugradnjom asfalta AC 22	m ²	16,18
		Strojni popravak lokalnog oštećenja kolnika	t	135,25
		Popravak zaglađenog kolnika	m ²	0,69
		Popravak uzdužnih i poprečnih pukotina	m	2,80
		Popravak ispuha	m ²	50,52
		Rezanje asfalta	m	3,59
		Popravak neravnina na kolniku frezanjem prosječne debljine 2 cm	m ²	1,04
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 11 surf 50/70 (karbonat) kao završnog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	8,54
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 base 50/70 (karbonat) kao izravnavajućeg sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	74,63
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 surf 50/70 (karbonat) kao završnog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	76,94
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 22 base 50/70 (karbonat) kao izravnavajućeg sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	72,20
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 22 base 50/70 (karbonat) kao nosivog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	67,16
		Nabava i dovoz prirodnog šljunka	m ³	13,56
		Nabava i dovoz kamenog materijala 30 – 60 mm (tučenac)	m ³	21,10
		Nabava i dovoz kamenog materijala 0 – 30 mm (mješavina)	m ³	18,64
		Nabava i dovoz kamenog materijala 0 – 60 mm (mješavina)	m ³	18,64
		Nabava i dovoz kamenog materijala 80 – 140 mm (mješavina)	m ³	21,30
		Nabava i dovoz kamenog materijala zapuna	m ³	13,47
		Popravak udarnih jama	m ³	24,65
		Profiliranje kolnika	m ²	0,04
		Strojna ugradnja kamenih materijala	m ³	3,05
		Popravak ispuha	m ²	17,16
3.	Održavanje bankina i breme	Ručno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina	m ²	1,81
		Ručni popravak oštećenih bankina	m ³	39,41
		Dogradnja bankina miješanim kamenim materijalom	m ³	20,59
		Ručno prosijecanje nadvišenih dijelova bankina radi osiguranja otjecanja vode s kolnika	m	12,12
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina rovokopačem	m ²	0,30

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina frezom	m ²	0,26
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina grejderom	m ²	0,06
4.	Održavanje usjeka, zasjeka i nasipa	Ručno čišćenje usjeka, zasjeka i nasipa od otpadaka	h	16,04
		Uklanjanje nestabilnog materijala s pokosa usjeka i zasjeka	m ³	13,22
		Popravak manjih oštećenja dijelova trupa ceste	m ³	39,72
		Dogradnja trupa ceste	m ³	3,70
		Dogradnja tamponskog sloja od kamenog materijala	m ³	26,17
5.	Održavanje objekata za odvodnju	Ručno čišćenje cestovnih jaraka	m	2,34
		Strojno produbljivanje i profiliranje cestovnih jaraka (s odvozom)	m	3,41
		Strojno produbljivanje i profiliranje cestovnih jaraka (bez odvoza)	m	1,98
		Strojni iskop cestovnih jaraka	m ³	9,57
		Čišćenje rigola ručno	m	0,33
		Čišćenje rigola strojno	m	0,19
		Čišćenje propusta od nanosa	m ³	63,51
		Čišćenje slivnika, revizionih okana, taložnica, upojnih bunara i sličnih građevina	m ³	78,56
		Čišćenje kanalice	m	5,04
		Čišćenje sustava odvodnje vodom pod pritiskom	m ³	115,54
		Popravci objekata za odvodnju		
		Zamjena oštećenog poklopca revizijskog okna s učvršćivanjem brzovezajućim materijalom	kom	364,28
		Zamjena oštećene slivničke rešetke s učvršćivanjem brzovezajućim materijalom	kom	229,38
		Korekcija visine revizijskog okna ili slivnika s učvršćivanjem brzovezajućim materijalom	kom	298,94
		Popravak oštećenih rubnjaka	m	28,06
		Popravak oštećene cijevi propusta	m	231,33
		Popravak manjih pojedinačnih oštećenja na betonskim dijelovima propusta	m ³	192,66
		Dogradnja sustava za odvodnju		
		Izrada novog revizijskog okna	kom	608,40
		Izrada novog slivnika	kom	332,06
		Postavljanje rubnjaka dimenzija 15/25 cm ili 18/24 cm	m	17,89
		Postavljanje rubnjaka dimenzija 10/20 cm ili sl.	m	12,46
		Postavljanje kanalice dimenzija 40/12/50 cm uz kolnik, na podlogu od betona	m	26,40
		Izrada novog opločenja dna jaraka i površina ispred uljeva i izljeva propusta	m ²	70,98
		Izrada glave propusta	m ³	237,22
		Izrada novog cijevnog propusta		
		Izrada novog cijevnog propusta – prosječan promjer cijevi 50 cm	m	146,26
		Izrada novog cijevnog propusta – prosječan promjer cijevi 80 cm	m	286,02
		Čišćenje smjerokaznog stupića	kom	0,73
		Čišćenje katadioptera	kom	0,31
		Čišćenje zaštitnih ograda	m	0,05
		Ispravljanje smjerokaznog stupića	kom	1,22
		Manji popravak metalnih zaštitnih ograda	m	17,34
		Zamjena oštećenog smjerokaznog stupića	kom	6,96
		Demontaža metalne zaštitne ograde	m	12,46
		Ugradnja metalne zaštitne ograde sa stupovima	m	79,76
		Postavljanje smjerokaznog stupića	kom	1,64
		Postavljanje reflektirajuće oznake (katadioptera)	kom	4,22
		Čišćenje prometnog znaka	kom	1,86
		Čišćenje prometne ploče	kom	5,27
		Popravak prometnog znaka	kom	2,99

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
6.	Održavanje opreme ceste	Popravlak prometne ploče	kom	15,32
		Zamjena prometnog znaka	kom	11,60
		Zamjena prometne ploče	kom	54,51
		Iskop temeljne jame u zemljanom materijalu	m ³	22,76
		Izrada i ugradnja temelja prometnih znakova ili ploča	kom	31,03
		Demontaža stupova prometnih znakova ili ploča	kom	10,60
		Ugradnja stupova prometnih znakova i ploča	kom	10,76
		Dobava prometnog znaka dimenzija 90x90x90 cm	kom	40,65
		Dobava prometnog znaka dimenzija 90x90x90 cm (folije minimalne retrorefleksije klase RA2)	kom	48,11
		Dobava prometnog znaka dimenzija Ø60 cm	kom	40,65
		Dobava prometnog znaka dimenzija Ø60 cm (folije minimalne retrorefleksije klase RA2)	kom	48,11
		Dobava prometnog znaka dimenzija 60x60 cm	kom	40,65
		Dobava prometnog znaka dimenzija 60x60 cm (folije minimalne retrorefleksije klase RA2)	kom	48,11
		Dobava prometne ploče	m ²	215,67
		Dobava prometnog znaka A37 Andrijin križ (folije minimalne retrorefleksije klase RA2)	kom	49,77
		Dobava dopunske ploče 60x30 cm	kom	31,52
		Dobava ploče za označavanje zavoja na cestama K10-1 dimenzija 50x50 cm (folije minimalne retrorefleksije klase RA2)	kom	46,45
		Dobava ploče za označavanje zavoja na cestama K11-1 dimenzija 50x50 cm (folije minimalne retrorefleksije klase RA3)	kom	51,43
		Dobava prometnog znaka Bočne zapreke K12 ili K12-1 ili Udaljenost od cestovno-željezničkog prijelaza A36-2, A36-3, A36-4, dimenzija 30x100 cm (folije minimalne retrorefleksije klase RA2)	kom	44,79
		Dobava prometnog znaka Bočne zapreke K12-2 ili K12-3 dimenzija 30x100 cm (folije minimalne retrorefleksije klase RA3)	kom	53,09
		Dobava smjerokaznog stupića K01	kom	5,59
		Dobava prometnog ogledala K28 dimenzija 80x60 cm	kom	259,47
		Dobava stupa	m	6,44
		Obnavljanje pune razdjelne crte H01 širine 12 cm	m	0,31
		Obnavljanje isprekidane razdjelne crte H03 širine 12 cm	m	0,19
		Obnavljanje pune rubne crte H02, H02-1 širine 12 cm	m	0,33
		Obnavljanje isprekidane rubne crte H04, H04-1 širine 12 cm	m	0,22
		Poprečne oznake na kolniku		
		Obnavljanje pješačkog prijelaza H19 (zebra)	m ²	4,07
		Obnavljanje pune poprečne i kose oznake na kolniku (puna STOP linija)	m ²	6,30
		Obnavljanje isprekidane poprečne i kose oznake na kolniku H15 (isprekidana linija zaustavljanja)	m ²	3,15
		Ostale oznake na kolniku		
		Obnavljanje strelica od H22 do H43 za obvezan smjer kretanja vozila	m ²	6,30
		Obnavljanje polja za usmjeravanje prometa H46 i H47 (otoci)	m ²	2,14
		Obnavljanje pojedinačnih natpisa	m ²	5,01
		Obnavljanje oznaka za obilježavanje naprava za smirivanje prometa H55 do H55-1	m ²	5,67
		Obnavljanje oznake škola H65-1	kom	22,56
		Obnavljanje oznake stajalište autobusa H53-1 i H53-2	kom	136,00
		Obnavljanje prometnih površina namijenjenih biciklistima	m ²	8,75
		Ostali radovi na obnovi oznaka na kolniku		
		Markiranje oznaka	m	0,29
		Uklanjanje manjih površina oznaka frezanjem	m ²	6,33

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
		Izrada zvučne trake upozorenja	kom	51,91
7.	Košnja trave i održavanje zelenila	Ručna košnja trave	m ²	0,12
		Ručno krčenje grmlja i šiblja	m ²	1,99
		Strojna košnja trave na bankinama ili bermama	m ²	0,03
		Strojna košnja trave izvan bankina ili bermi	m ²	0,03
		Strojno obrezivanje grmlja, živice i šiblja	m ²	0,75
		Strojno obrezivanje i drobljenje grmlja, živice i šiblja	m ²	0,63
		Strojno krčenje grmlja i šiblja mlatilicom	m ²	0,45
		Obrezivanje granja pomoću hidrauličke platforme	m ²	4,37
		Sječenje stabala ili grana promjera do 20 cm	kom	5,87
		Sječenje stabala ili grana promjera preko 20 cm	kom	9,73
		Strojno vađenje panjeva	kom	11,31
8.	Održavanje objekata (mostova, vijadukata, nadvožnjaka, podvožnjaka, nathodnika, pothodnika, tunela, galerija, autobusnih stajališta, odmorišta i sl.)	Ručno čišćenje objekta	h	16,04
		Čišćenje ostalih površina izvan kolnika	h	12,90
		Popravak manjih pojedinačnih oštećenja na betonskim dijelovima objekta	m ³	276,90
		Popravak zida od betona	m ³	239,07
		Popravak lokalnih oštećenja betonske površine	m ²	102,80
		Popravak dijelova metalne ograde	kg	10,07
		Popravak antikorozivne zaštite na manjim dijelovima zaštitnih metalnih ograda ili drugih metalnih dijelova objekta	m ²	39,87
		Popravak antikorozivne zaštite zaštitnih metalnih ograda ili drugih metalnih dijelova objekta	kg	7,30
		Izrada zida od kamena	m ³	187,52
		Izrada zida od betona	m ³	225,08
		Zamjena metalne ograde	kg	9,07
9.	Sustavi, instalacije, uređaji i oprema na cestama i objektima	Pregled svjetlosno-signalnih sustava i opreme	kn	0,14
		Pregled sustava i opreme brojila prometa	kn	0,14
		Održavanje svjetlosno-signalnih sustava i opreme	kn	0,14
		Održavanje sustava i opreme brojila prometa	kn	0,14
		Bojanje stupova svjetlosne signalizacije i rasvjete	m ²	22,04
		Dogradnja svjetlosno-signalnih sustava i opreme	kn	0,14
		Dogradnja sustava i opreme brojila prometa	kn	0,14
		Električna energija	kn	0,14
		Postavljanje i uklanjanje kompletnog prometnog znaka prema izvedbenom programu zimske službe	kom	30,35
		Postavljanje i uklanjanje dopunske ploče prema izvedbenom programu zimske službe	kom	10,09
		Nabava, postavljanje i uklanjanje rubnih štapova	kom	5,32
		Nabava, postavljanje i uklanjanje snjegobrana od PVC-a	m ²	8,70
		Rad kamiona do 2 t na posipavanju ceste		
		Efektivni rad	h	42,77
		Rad kamiona 2-12 t na čišćenju i posipavanju ceste		
		Efektivni rad	h	58,79
		Dežurstvo	h	9,41
		Rad kamiona preko 12 t na čišćenju i posipavanju ceste		
		Efektivni rad	h	67,66
		Dežurstvo	h	10,83
		Utovarivač na čišćenju snijega		
		Efektivni rad	h	69,68
		Rad rovokopača na utovaru posipala		

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
10.	Održavanje cesta i objekata u zimskim uvjetima	Efektivni rad	h	32,30
		Dežurstvo	h	5,17
		Rad grejdera		
		Efektivni rad	h	67,66
		Rad unimoga		
		Efektivni rad	h	81,72
		Dežurstvo	h	13,07
		Rad samohodne snježne freze		
		Efektivni rad	h	98,09
		Rad buldožera		
		Efektivni rad	h	66,13
		Rad traktora s ralicom		
		Efektivni rad	h	47,09
		Rad cestara		
		Efektivni rad	h	11,20
		Dežurstvo	h	5,60
		Privremeni lokalni popravak kolnika – krpanje s hladnim smjesama (grambit)	t	273,61
		Posipni materijal od kamene sitneži	m ³	18,60